JAVA-BODE.

NIEUWS-, HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIE.

A°. 1858. Woensdag, 17 November. N°. 92.

HOOFD-BUREAU: Te **Batavia** bij H. M. VAN DORP; te **Samarang** bij DE GROOT, KOLFF & Co. en G. C. T. VAN DORP; te **Soerabaija** bij E. FUHRI & Co. en voor **Nederland** bij J. NOORDENDORP, Pijpenmarkt te **Amsterdam.**

Prijs der half jaar voor *Batavia*.................... *f* 12,50.
„ „ „ „ „ *Java*.................... „ 15,—.
„ „ „ „ „ *Buitenbezittingen*........ „ 17,50.
„ „ „ „ „ *Nederland*................ „ 22,50.
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven **franco.**

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, voor posttijd.

De prijs der **Advertentiën** is **50** cents voor de Vijf woorden
Bij eerste of meerdere herhaling **25** „ „ „ „
Behalve het Zegel voor den Lande.

Bij deze Courant behoort een

BIJVOEGSEL.

beschikking van Zijne Excellentie den Minister van Kolonien, Julij 1858, lett. A, No. 31, is aan den Oost-Indischen naar met verlof in Nederland, *M. H. J. Kollmann*, laatste-controleur der eerste klasse bij de landelijke inkomsten en ... op *Java*, verleend eene verlenging van verlof voor den van zes maanden.

Civiel Departement.

Benoemd:

derden commies op het residentiekantoor te Tjiandjoer (Preanger regentschappen) *R. J. M. N. Kussendrager*, laatst translateur voor de chinesche taal, toegevoegd aan den gouvernements commissaris voor de Wester afdeeling van Borneo, thans op wachtgeld.

Schutterijen, enz.

Ontslagen:

zijn verzoek, eervol, als eerste luitenant-kwartiermeester der Soerabaijasche schutterij *J Hageman* J. C. z.

Militair Departement.

Ontslagen:

zijn verzoek, eervol, uit Z. Ms. militaire dienst, de tweede luitenant der infanterie *J. H. van Roijen.*

ADVERTENTIEN.

Postkantoor.

Landmail van November.

De directeur der posterijen te Batavia herinnert bij deze belanghebbenden, dat de 2de mail-stoomer in November, den 25sten ...nde vertrekken, de brievenpakketten daarmede te verzenden, het postkantoor te Weltevreden zullen worden gesloten op ...nsdag, den 24sten November aanstaande:
...avonds te 8 uren voor Europa, Britsch-Indië, China enz., enz.
...middags ten 1 ure, die voor Banka, Palembang, Billiton Riouw.

De directeur der middelen en domeinen herinnert belanghebbenden bij deze, dat de over 1858 verschuldigde belasting op de partikuliere bazaars moet worden voldaan vóór ultimo December aanstaande.

Tot ontvangst van deze belasting zal dagelijks (met uitzondering ...zon- en feestdagen) worden gevaceerd, te Batavia bij den algemeenen ontvanger op Weltevreden en elders bij de kashouders ...het gewest, waarin de bazaars gelegen zijn.

De directeur der producten en civiele magazijnen brengt bij deze, ...terugsigt op de in de Javasche Courant van den 10den Februarij 1858 no. 12, daaromtrent geplaatste bekendmaking, in herinnering, dat de vierde koffijveiling te Padang in dit jaar zal worden gehouden in de maand December op den tweeden of derden ...na aankomst aldaar van de stoompakketboot van Batavia.

Debiteuren aan het vendu-departement alhier, over de maand Julij ...worden bij deze herinnerd, dat de aanzuivering van hun debet ...vóór ultimo dezer ten vendukantore moet geschieden, wan...r zij zich tegen geregtelijke vervolgingen wenschen te vrijwaren.

De resident van Cheribon maakt bekend, dat, op Donderdag den ...en-twintigsten November 1800 acht-en-vijftig, des morgens om ...uur, ten zijnen kantore openbare uitbesteding zal worden ...ouden van het doen van de gedurende het jaar 1800 negen-en...ig vereischt wordende reparatien aan den inventaris in gebruik ...de gouvernements posterijen in de residentie Cheribon, waar...er zijn begrepen herstellingen aan postkarren, karren- en wagen...en, halsters, zadels, emmers enz.

...an voorschrevene aanneming is verbonden de levering van ...en wagensmeer bij opgenoemde posterijen, gedurende voor...en jaar benoodigd.

De resident van Rembang maakt bij deze bekend, dat, op eenen naderen te bepalen dag in het laatst der maand December aanstaande, openbare verkooping zal worden gehouden van p. m. 3000 stuks djatihouten van verschillende dimensien, liggende ter stapelplaats Karangtenga, district Ngawen, regentschap Blora.

De afvoer dezer houtwerken kan geschieden langs de Loesi rivier naar Samarang, waartoe bij voldoenden stand van water gelegenheid is in de maanden Januarij, Februarij en Maart, en bij veel regen ook in de maand April van ieder jaar.

Op Woensdag, den 15den December 1858, des voormiddags te 10 uren zal door den wd. Resident der Lampongs, overeenkomstig het reglement op het houden van uitbestedingen, staatsblad 1829 no 67, ten huize van den regent te Telok-Betong, eene uitbesteding worden gehouden voor de levering van de ondervolgende benoodigheden in deze residentie, gedurende het jaar 1859 van primo Januarij tot en met ultimo December, beide dagen ingesloten, te weten:

400 picols rijst.
18⅜ idem zout. } voor de vijf alhier gestationeerde kruisbooten.
80 idem drooge visch of vleesch.
300 kannen klapper-olie.
60 vadem brandhout.

Voeding voor de gevangenen en dwangarbeiders ter hoofdplaats Telok Betong en de verlichting van het gevangenhuis, wordende het aantal koppen gesteld op 125 daags.

VENDUTIEN.

Op Donderdag, den 18den November, wegens vertrek, voor de woning van den majoor der infanterie *Kroese*, in het kampement te Weltevreden, door *B. J. Leon.*

en

à 4 pCt. vendusalaris, voor het commissiehuis van *van Slooten, Morgan & Co.*

Op Vrijdag, den 19 November, voor de woning van den heer L. *Knijfler*, op Molenvliet, door *Cassalette & Co.*

en

Door Gebrs. *Roselje & Co.*, in een der localen der Javasche Bank, voor rekening van den heer L. *Platon.*

Op Zaturdag, den 20 November, wegens vertrek, voor het woonhuis van den heer *F. Baudet*, op Lontar Satoe (Kramat), door *van Slooten Morgan & Co.*

Op Maandag, den 22 November, voor de toko van de heeren *Le Roux en Co.*, door *Cassalette & Co.*

en

Voor het commissiehuis van Gebrs. *Roselje* & Co.

Op Dingsdag, den 23 November, wegens vertrek, ten huize van den heer *R. Smith*. door *John Pryce* & Co.

Oproeping van Crediteuren.

In de Javasche Courant van heden worden opgeroepen de debiteuren en crediteuren in den navolgende boedel:

Door de agenten der Bataviasche weeskamer te Buitenzorg, van wijlen den heer C. *Finschi.*

Aangekomen Vreemdelingen,

van den 13 tot en met den 16 November 1858.

MARINE HOTEL. J. W. C. Kern, van Nederland. — Jonkhr. K. C. F. J. de Rotte, van de Reede. — W. Meijer Elton, van Wampoa. — A. Loff, van Idem. — H. Wegman, van Plymouth. — W. Parkenson, van Idem — L. D. Boswijk, van Pekalongan. — W. Groeneveldt, van Idem. — P. Flens Johz. van Panaroekan. — Pluim Mentz, van de Reede. — Van der Hegge Spies, van Idem. — C. van Rijn van Alkemade, van Passaroean. — Mr. D. C A. Graaf van Hogendorp, van Samarang. — P. Andreas, van Idem. — Mr. C. Vinju, van Soerabaija.

HOTEL WILLEM II. Ten Kate van Loon, van Nederland. — P. Bouctw, van Singapore. — Wieneke, van Rotterdam. — P. Morstz, van Shanghai. — Sage, van Rotterdam. — Hamer, van Djambi. — V. Wrede, van Idem.

HOTEL DES INDES. E. A. Falk, van Melbourne. — Mev. Falk, van Idem. — Mejufv. Falk, van Batavia. — A. Regnier, van Melbourne. — G. Lierna Martinus, van Nederland. — J. A. E. Waarooldt, van Idem. — J. A. Maij, van Gadok. — C. L. Neijts, van Soerabaija — R. Hofstede, van Idem. — Mev. Hofstede en 2 kinderen, van Idem. — J. J. Seuchen, van Idem.

HOTEL DER NEDERLANDEN, Courier dit Dubicart, van Djambi. — van de Watering, van Idem. — Welphorst, van de Reede. — J. F. H. Bekhuijs, van Nederland. — J. L. Bn. van IJsselmuden, van de Reede. — Croes, van Idem. — Polkijn, van Idem. — K. L. Swart, van Amsterdam. — D. Onwehand, van Rio de Janeiro. — C. van den Burg, van Schiedam.

JAVA HOTEL. F. Cars, van Rotterdam. — H. A. Harms, van Shanghai. — P. A. F. van Bruggen, van Rotterdam. — A. van Brink, van Schiedam. — C. Meijer, van Soerabaija. — G. A. Dubel, van Willem I. —

Advertentiën.

DE LEGERPLAATS DER ZWARTEN.

Eene bladzijde uit het reisdagboek

van

FR. GERSTAECKER.

Deze vijandelijkheden onder elkander baten nogtans ...vre eindeling in zoo verre althans, dat hem de zwarten, ...zij hem eens vervolgen mogten, nooit verder op ...spoor blijven, dan tot de grens van den naasten ...m. Tusschen de verschillende stammen, die meest ...vijandig tegen elkander overstaan, is nog geen we...keerig gensdarmerieverdrag gesloten en, indien zij ...op het vreemde territoir waagden, zouden zij in ...geval zelven aan het gevaar zijn blootgesteld, om ...nierenvet of hunne »boter," gelijk zij het noemen, ...te verliezen, waarmee zich dan de overwinnaars ...weinig trotsch en zelfvoldaan inwrijven zouden. ...had op den dag, waarvan ik den lezer hier ver...wil, juist een schapenstation verlaten, dat mij ...de hardnekkige vervolging van drie zwarten ont..., daar zij, gelijk de herder mij zeide, een vreem...stam tot grens diende. Van dezen vreemden stam ...ik dus nu vooreerst niets te vreezen, zoo lang ik ...niet in den weg kwam en hij niet hopen mogt, ...ongestraft te kunnen berooven of doodslaan. Eene ontmoeting met de zwarten zoo veel mogelijk te vermijden was natuurlijk mijn hoofddoel, schoon dat geenszins altijd zulk eene gemakkelijke taak was.

Ik volgde namelijk den loop van den Murray, die mij geheel alleen van drinkwater moest voorzien, want geen beekje stroomde, sedert ik den Darling was overgetrokken, 't zij op den regter of linker oever daarin uit, en zand en biezen waren het eenigste, dat ik ontmoette, zoodra ik de rivier den rug toekeerde. Datzelfde was echter ook met de stammen der inboorlingen het geval, die zich in dit buitengewoon drooge jaargetijde gezamentlijk in de nabijheid der rivier bijeen getrokken en daar hunne legerplaats opgeslagen hadden en mij daardoor dwongen, bijna overal schuilemannetje met hen te spelen. Ontdekte ik hen tijdig en kon hun ontwijken, dan deed ik dat zeker; maar bemerkten zij mij het eerst, wat in de meeste gevallen plaats vond, daar hunne jonge lieden buiten rondzwierven, dan moest ik zien, hoe ik best met hen klaar kwam, wat soms in goedheid en soms ook daardoor geschiedde, dat ik hun de tanden liet zien.

De Murray maakte daarbij geweldige bogten, soms van wel twintig en vijfentwintig mijlen, die zich, wanneer men eene regte rigting volgde, afsnijden lieten. Dat deed ik in zulke gevallen dan ook gewoonlijk, want vooreerst spaarde ik mij daardoor menig vervelend uur uit, en ten andere was ik veel minder aan het gevaar bloot gesteld van een ganschen stam in den mond te loopen, en enkele jagers gingen mij altijd zeker veel zorgvuldiger uit den weg, dan ik hun.

Ook heden had ik weder gezien, dat de over 't geheel van oost naar west loopende rivier eene zijdelingsche kromming naar het zuiden maakte, en mij daarom in de Malleyheuvels gehouden, om den naasten naar het noorden opspringenden boog van den stroom weder te ontmoeten. Ik had 's morgens mijn dorst gelescht en kon het dus, daar ik toch doorgaans weinig water gebruik, zeer goed tot den avond uithouden. Bereikte ik echter tegen den donker de rivier in regte rigting niet, dan had ik slechts een zuidwestelijken koers in te slaan en moest haar zoo wedervinden.

(Wordt vervolgd.)

Op den 9 November overleed alhier in den ouderdom van 22 jaren, mijn veelgeliefde zoon *F. H. Smulders.*

Wed. W. C. SMULDERS.
Geb. *David van Tranquemont.*

SAMARANG, 12 *November* 1858. (3358)

Op den 11 November 1858 overleed te Batavia, de heer *J. P. Koch*, in leven gepensioneerd binnen-regent van het Chineesch Hospitaal, veel geliefde broeder en oom van

J. F. KOCH.
L. F. KOCH.

(3384)

VENDUTIE

DONDERDAG, 18 November 1858,
à 4 pCt. Vendusalaris.
Voor het Commissiehuis van
Van Slooten, Morgan & Co.

Van diverse Lijnwaden, Provisien en Dranken, 100 Balen Goenizakken, 100 zakken Tarwe, 200 picols Java Koffij, Bengaalsche Zeep: ***Brillanten*** en ***Diamanten***, en ten 11 uren precies van:

5 aandeelen in de Bataviasche Zee- en Brand Assurantie Maatschappij.
4 aandeelen in de O. I. Zee- en Brand Ass. Maatschappij.
4 » » » N. I. » » » »
1 » » het Gezondheids Etablissement te Gadok.

Voorts nog ***Een huis*** en ***Erf***, gelegen op Noorreij-Noord, bij de verponding geregistreerd onder No. 190.

Een stuk ***Tuin*** en ***Zaailand***, gelegen buiten de Stad, bij de verponding geregistreerd onder No. 800.

en

Een dito, gelegen op Soeka Boemi, bij de verponding geregistreerd onder No. 5693. (3329)

OP DE VENDUTIE

van den 18 dezer, zullen almede worden verkocht:

1 STIER EN MELKGEVENDE KOEIJEN

van ***Bengaalsch ras.***

(3348) VAN SLOOTEN, MORGAN EN Co.

Op de Vendutie

van Donderdag 18 dezer,

zullen almede wegens vertrek worden verkocht:

2 span Wagenpaarden.
1 Wagen.
1 Bendie.
diverse meubelen.

1 **Melkgevende koe van Europeesch Ras.**

(3331) VAN SLOOTEN, MORGAN *&* Co.

Vendutie

Op Donderdag den 18 November 1858,
wegens vertrek
voor de woning van den WelEd. Gestr. Heer
KROESEN,
naast het plaats Bureau te Weltevreden,
door
B. J. Leon,
van keurig en zoo goed als nieuw
MAHONIEHOUTEN EN ANDER MEUBILAIR,
waaronder:

een mahoniehouten Ameublement, Toiletspiegels, met marmeren bladen, Kasten, Stoelen, Tafels, Consoles, groote Spiegels en Schilderijen, Hang- en Tafellampen, een Piano uit de fabriek van *de Ruijter*, voor dit klimaat vervaardigd.

Voorts:

Glas- en Pleetwerk, Eetservies, benevens een massief mahoniehouten Eettafel voor 18 personen, als ook een Vis-à-Vis en 2 span goedloopende Paarden, etc. (3336

Op de Vendutie

van Donderdag 18 dezer,

zullen de ondergeteekenden nog verkoopen:

63 PICOLS OUDKOPER,

afkomstig van het Schip **Gertrude.**

(3376) VAN SLOOTEN, MORGAN EN Co.

VENDUTIE

Op Zaturdag den 20 November 1858,
wegens vertrek:
voor het woonhuis van den WelEdG. heer F. Baudoin, *op Lonter Satoe (Kramat), nabij den 4den paal, door*
van SLOOTEN, MORGAN & Co.,

Van eenen netten inboedel, bestaande uit mahonij- en andere houten meubelen, spiegels en schilderijen, kroon-, hang-, tafel- en muurlampen, ijzeren ledikanten, porceleinen serviezen, pleet-, glas-, zilver- en cristalwerken, waaronder een modern zilveren theeservies met dito blad, martevanen, jagtgeweren, een carabine de salon met capsules. — Voorts nog rijtuigen, 2 spannen goedloopende overwalsche paarden, 1 Kinderwagen met dito paarden, tuigen, eenige melkgevende en bezette koebeesten etc. etc. (3330)

VENDUTIE

wegens vertrek:

op Vrijdag, den 19 November,
voor de woning van den Heer **L. Kniffler**, ten huize van Mevrouw de Wed. SCHENKBERG,
op Molenvliet,
door CASSALETTE *&* Co.,

van spannen hardloopende Wagenpaarden, een goedgedresseerd Rijpaard, hoog 4 voet, 4 duim, een Mylord, Wagentuigen, Kadogans, enz.

verder:

Ameublementen van Mahonijhout,

eene fraaije Schrijftafel, een **Piano** van ***Collard en Collard,*** benevens Kasten, Tafels, Speeltafels, Spiegels, Schilderijen, Lampen, enz. enz. (3338

Op de Vendutie van 19 dezer, zullen,

wegens vertrek, alsnog verkocht worden:
een zoo goed als nieuwen

MILORD,

uit de fabriek van: **Ondärt frères;** een span zeer deugdzame **Overwalsche PAARDEN** en een compleet **WAGENTUIG.**
Alles gegarandeerd.

(3366) CASSALETTE & Co.

VENDUTIE.

Op Vrijdag den 19den November 1858,
in een der Lokalen van de JAVASCHE BANK,
voor Rekening van den Heer *L. Platon*
door Gebr. Roselje & Co.,
van de in Vendutie van 16 dezer wegens tijdsgebrek onverkocht geblevene
FRANSCHE GOEDEREN, bestaande uit:
WIJN op FUST en in KISTEN,
PROVISIEN in blik bij geassorteerde kavelingen,

Porseleinen **VAZEN** en Eet- en Thee-**SERVIESEN,** Speelgoed, **PARFUMERIEN,** Flacons, **ODEURKISTJES,** Porte-monnais, **PARAPLUIES,** Hemden, **HEERENDASSEN,** Waaijers, **BLOEMEN,** Hoeden, Eene kist **ZEEP** (Société Hygiénique) etc. etc.

Van af morgen te bezigtigen (3378)

VENDUTIE

Op Maandag den 22 November 1858,
naast de Toko van
LEROUX & Co.
op Rijswijk,

Van Diverse Mode artikelen als: Zijden, geborduurde en barége, Robes, Onderrokken, Kragen, Chemisetten, Mouwen, Zakdoeken, kant en agrement, Dames en Kinderhoeden, Zijden en glacé Handschoenen, Crinolines, gemaakte Bloemen, Linnen, Drill voor broeken, Speelgoed in kleine kavelingen enz. enz.

Op Zondag te voren voor een ieder te bezigtigen.

(3383).

VENDUTIE

Op Maandag, 22 November 1858,
voor het Commissiehuis van
Gebrs. ROSELJE & Co.,
à 4 pCt. Vendusalaris,

van ronde en vierkante **Tapijten**, **Alkatieven**, Aardewerk, **IJzerwerk**, stellen **Drinkglazen**, fraai Boheemsch **Kristal** als: Vazen, flacons, Presentglazen, enz., **fijne Dames kousen**, anti-macassars, **Bedspreijen**, zijde fluweel.

Voorts:

100 fraaije Engelsche **Hang Lampen**,
50 paren id. **Tafellampen**,
150 vaatjes Puike **Boter**,

een partijtje gave **Engelsche Provisien**, t. w.: Zuren, Sauces, Jams, Mosterd, Kokking etc. etc., bij geassorteerde kavelingen.

(3382.

OP DE VENDUTIE

van den 23sten November 1858,
zullen nog worden verkocht:

EENE **SYDNEY MERRIE,**

en

EEN E MELKGEVENDE **KOE.**

(3381) JOHN PRYCE EN Co.

VENDUTIE

op Dingsdag, den 23 November 185
wegens vertrek:
ten huize van den WelEdelen Heer R. Smi
op *Tanabang*,
door **JOHN PRYCE & Co.,**

van een ***fraaijen en goedgeconserveerde boedel***, bestaande uit: **massief mahonieh Ameublementen met marokijn en paardenhaar** bekleed, Tafels en Consoles met **marmeren bladen**, groote **Buffetten, mahoniehouten**ten, **Etagère kasten**, groote **Schutsels**, S tafels, Boekenrekken, **ijzeren en koperen Ledikanten**, Spiegels, Schilderijen, een Psyché, To tafels, Kroon- en Hanglampen,

een PIANO en eene PIANINO voor klimaat vervaardigd, een MELODIU

eene Astronomische Klok,

fraai **Tafel-, Cristal-** en **Glaswerk**, **Zilver- Pleetwerk**, Japansche **Martavanen**, enz. e

verder:

van een **Palankijn**, een **Mylord** en een **Bendij**, **4 span** goedloopende **wagenpaarden**,

2 Bendijpaarden en eene **SIDNEY MER** zoomede Tuigen en Zadels, Keukengereedschappen een partij **Houtwerken.**

Zondag te voren voor een ieder te bezigtig

(3

Publieke Verpachting.

Donderdag, den 2den December 18
des morgens ten 10 uur,
zal, ten overstaan en ten kantore van den Onde teekenden Notaris, worden verhuurd het Land

ANTJOL VICTORIA,

ook genaamd **DAROE**, gelegen te **Tangerang** het Westerkwartier der **Bataviasche Ommelande**

(3334) J. J. MIJNSSEN,
Notari

Bij Van der Meulen en C

Op nieuw ontvangen:

BIER OP KRUIKEN.

GEPERLDE GERST,

Berger Levertraan en Zwav

Verkrijgbaar bij

(3374) P. LANDBERG EN ZOO

Soliede Engelsche Carricle Tuig
Bendie-tuigen voor 2 paarden

(3335) ABEELEN, DENNISON EN C

Verkrijgbaar:

Terpentijnolie in blikke

Gemalen Potlood in vaatjes.
Portland Cement.
Bascules ter afweging van 1500, 2000 3000 pu.

bij

(3373) P. LANDBERG EN ZOO

NIEUWE HARIN

pas aangebragt
bij
VAN DER MEULEN & C

(3372)

COMBET,

Fabricant de Chaussures,

Vient de recevoir un assortiment de **Souliers chevreau doré et satin Turc**, pour Dam fillettes.

Wissels op Nederland

te
BATAVIA, SAMARANG en SOERABA
bij

(3367) **B. KOPERSMIT**

Wissels op Holland,

bij

(3362) VAN OMMEREN, RUES EN

THÉATRE FRANÇAIS DE BATAVIA.

Avec la permission de M. le Résident.

VENDREDI, 19 Novembre 1858.

...ième représentation du septième mois de l'abonnement.

LE PRÉ-AUX-CLERCS.

OPERA COMIQUE EN 3 ACTES.

L'entrée des coulisses pendant les représentations et répétitions est expressément interdite.

Le Spectacle commencera à 7 heures et demie précises.

Le Directeur-Gérant,
VAN KINSBERGEN.

Militaire Societeit Concordia.

THÉ-DANSANT

op Zaturdag den 20sten November 1858.

Namens de directie
De Secretaris.
BRUGMAN.

Men vraagt eene **Gouvernante** ...voeding van jonge kinderen, tevens de geschikt... ...ittende om in de huishouding te assisteren. ...es letters A B bij de boekhandelaren *de Groot,* ... *Co.,* Samarang. (3357)

Wordt Verlangd

op aannemelijke voorwaarden:

...e **GOUVERNANTE,** tot het geven der ...*e beginselen van het Onderwijs* aan Kinderen. *Musiekale kennis* zal tot aanbe... ...strekken, is echter *geen vereischte.* ...s onder Letter **W,** bij

G. KOLFF en Co.

Kamers disponibel,

hoek Secretarielaan en Rijswijk.

Een **ONDERWIJZER,** van den 2den rang, de *moderne talen,* enz. onderwijzende, biedt zich aan als *Gouver... externe,* bij eene of meer familiën, of voor andere geschikte betrekking.

Verlangt eene **HOLLANDSCHE WEDUWE,** conditie ter *assistentie* in eene *huishouding* ...*verzorging van Kinderen.*

...co brieven, letter Q, bij den Heer *H. M. van Dorp,* ...via. (3323)

...rdt te Koop gevraagd,

een huis op **Kramat** of het **Koningsplein,** de som van

ƒ 18,000 — à ƒ 20,000.—

niet te boven gaande.

Adres bureau

Bataviaasch Handelsblad. (3318)

VERLOREN

gisteren in den vooravond op den weg van **Tanabang,** een Wit Manilla Teefje; middelmatig van grootte en luisterende naar den ...am **LILLY.**

Vinder kan op eene billijke belooning rekenen, ...gbezorging, aan

T. C. BOGAARDT.

KOOP

30,000 DAKPANNEN,

Indramaijo-model,

...,— per **1000,** bij

B. A. VAN DORP.

...AMAIJO. (3339)

TE KOOP.

...uitmuntende zoo goed als nieuw

...Potographie-Toestel

...scheikundige toebereidselen etc. compleet. ...bureau van dit Blad. (3363)

KOOP

Een Kapitaal

HUIS en ERF

...enyliet, bewoond en te bevragen bij

J. W. BEIJNON Sr.

KOOP

EENE

IJZERE BRANDKAST

met geheime Sluiting,

...vragen en te bezigtigen bij

G. KOLFF en Co.

(3342).

TE HUUR

Een aangenaam en nieuw **Huis,** in de *Gang-Patjenongan.*

Te bevragen bij den heer **van Meerdt.** (3322)

Een Huis te huur,

Te bevragen bij

Mr. HOFMEIJR.

(3298).

Op de Vendutie van den 19den dezer zal nog worden verkocht:

1 bijzonder sterk Sumbawa Rijpaard (schek).

(3379) CASSALETTE en Co.

DE ZALF EN PILLEN VAN HOLLOWAY

een uitmuntend geneesmiddel voor de *waterzucht.* Mejufvrouw E....... B........., te Zierikzee, oud 43 jaren, leed aan verval van krachten, en er vertoonden zich bij haar alle teekenen van waterzucht, welke al spoedig zoo aanmerkelijk toenam, dat zij het bed niet meer kon verlaten en haar man elk oogenblik haren dood te gemoet zag. Deze laatstgenoemde besloot eindelijk nog de pillen van Holloway te beproeven. De zieke na dezelven gedurende vier weken gebruikt te hebben, was geheel hersteld, en had het gevaarlijke tijdstip in den leeftijd der vrouw gelukkig volbragt. Ook voor jonge meisjes, op zekeren leeftijd zijn deze pillen zeer aan te bevelen.

De prijzen dezer Pillen en Zalf zijn als volgt:
Doosjes pillen à ƒ 1.— ƒ 3.— ƒ 5.—.
Potjes zalf à ƒ 1.— ƒ 3.— ƒ 5.—.

Te Banjoemaas bij M. S. Cheriman.
» Poerworedjo » F. Neumann.
» Djocjocarta » Bnijn & Co.
» Souracarta » W. Veldman.
» Salatiga » F. Kruthoffer.
» Tagal » Wed. Dort.
» Cheribon » W. Galistan.
» Cheribon » H. Blok,
» Samarang » H.L. de Lyon, de Groot, Kolf, & Co. en bij

De hoofdagenten Soesman & Co. (3353)

De Heer **John Parker** is algemeene gemagtigde van den ondergeteekende

(3356) W. KUIJPERS.

PHOENIX FIRE OFFICE.

Gevestigd te LONDEN sedert 1782.

ONGELIMITEERD KAPITAAL.

De ondergeteekenden, Agenten dezer Maatschappij, blijven voortdurend verzekeringen sluiten tegen Brandschade op **Woon- en Pakhuizen, Meubelen, Koopmansgoederen, enz.,** zoomede op **Suiker-, Koffij- en Thée-Établissementen,** tegen de volgende premiën:

Op gebouwen van Steen met Pannen gedekt, gelegen in de Steden, zoomede op Goederen in dezelve . . . . 1⁰/₀ 's jaars.

Op gebouwen van Steen met Pannen gedekt, gelegen buiten Steden, en afgezonderd van andere Gebouwen, zoomede op Goederen en Meubelen daarin aanwezig . ³/₄⁰/₀ »

Suiker- en Koffij-Etablissementen.

Gebouwen van Steen met Pannen gedekt, zoomede op Goederen, Producten, Machineriën, Gereedschappen, enz., daarin aanwezig. ⁵/₄⁰/₀ »

Op Gebouwen van Steen en Hout of van Hout alleen, met Pannen gedekt, zoomede op Goederen, enz., daarin aanwezig . . . 1⁰/₀ »

Op Gebouwen van Hout, met Sirappen gedekt zoomede op Goederen, enz., daarin aanwezig . . . . 1¹/₄⁰/₀ »

Op Schepen, liggende op Reeden. . . . 1⁰/₀ »

E. MOORMANN & Co., te *Batavia.*
C. DAMNITZ & Co., te *Samarang.*
(3354) P. KERVEL & Co., te *Soerabaija.*

NOTHERN ASSURANCE COMPANY.

Opgerigt in 1836.

VOOR BRAND- EN LEVENSVERZEKERINGEN.

Kapitaal 1,295,760 Pd. St.

De ondergeteekenden, Agenten van voornoemde Maatschappij voor **Java** en de omliggende **Nederlandsche Bezittingen,** zijn thans bereid om aan verzoeken ter verzekering gevolg te geven.

MORGAN, MELBOURN en Co., *Batavia.*
MAJOR, MATZEN en Co., *Soerabaija.*
(3355) W. MAJOR en Co., *Passaroeang.*

JAVA-BODE.

H. H. Inteekenaren op bovengenoemd Blad,

die geneigd zijn met hun abonnement voor het **Eerste halfjaar 1859** voort te gaan, worden beleefd verzocht, hiervan zoo spoedig mogelijk aan den Ondergeteekende kennis te geven, en hem de gelden daarvoor *Franco* toe te zenden, opdat hij in staat gesteld moge worden, de oplage bij tijds te regelen.

Prijs voor het Eerste halfjaar:

voor **Batavia**........................ ƒ 12,50.
» **Java**.............................. » 15,—
» **de Buitenbezittingen**........ » 17,50.
» **Nederland**.................... » 22,50.

Brieven *franco* aan

den Administrateur,
(3301) H. M. VAN DORP.

De Inteekening en Storting voor dat Blad kan ook geschieden bij **de Groot, Kolff & Co.** en **G. C. T. van Dorp** te **Samarang** en **E. Fuhri & Co.** te **Soerabaija, Weijermans & Co.** te **Pasaroean** en **Blok & Ruzette** te **Cheribon.**

GELITHOGRAPHIEERDE VISITEKAARTJES,

in alle soorten van letters

en groote, worden vervaardigd bij

H. M. VAN DORP
(3308) *te Batavia.*

237ᵉ NEDERLANDSCHE STAATS LOTERIJ.

Voor deze loterij worden voortdurend bestellingen aangenomen.

De loten worden bij de vaststelling der trekking onmiddelijk afgezonden en zullen dus van af de 1ste klasse geldig zijn.

Prijs per heel Lot. . . . . ƒ 100,—
» » half » . . . . » 50,—
» » vijfde » . . . . » 25,—

(3311) H. M. VAN DORP.

ZEEMANS-ALMANAK

1859 en 1860

Prijs ƒ 5

Te bekomen bij

H. M. VAN DORP.
(3305).

VISITE-KAARTJES,

gelithografieerd en in boekdruk.

Te Batavia en Samarang bij

(3368) G. KOLFF en Co.

Boekhandel LANGE & Co.

KANTOORALMANAK ƒ **0,25.**
id. opgeplakt » **0,50.**

(3365)

Het vertrek van het

STOOMSCHIP PALEMBANG,

Kapitein ROSEBOOM,

naar **MUNTOK, RIOUW** en **SINGAPORE** is bepaald op den 25 dezer.

Voor nadere informatien adres bij

W. CORES DE VRIES.

BATAVIA, 17 *November* 1858. (3387)

HET STOOMSCHIP BATAVIA

kapt. NEETS,

zal 2 maal 24 uren na aankomst der Landmail naar **BENKOELEN** en **PADANG** vertrekken.

Nadere informatien bij

W. CORES DE VRIES.

BATAVIA, 17 *November* 1858. (3386)

Passage naar Rotterdam.

Wordt aangeboden met het voor passagiers uitmuntend ingerigt Nederlandsch fregatschip,

DOELWIJK,

kapt. **K. J. SWART.**

Deze bodem welke van alle gemakken voorzien is, en een geexamineerden scheepsdocter voert, zal waarschijnlijk in het begin der volgende maand de reis naar Nederland aanvaarden.

Voor nadere informatiën gelieve men zich te wenden tot

de Agenten
(3385) B. KOPERSMIT en CO.

Voor Passage naar Nederland

wordt aangeboden het snelzeilend

Nederlandsche Barkschip

GENERAAL DE STUERS,

kapt. **F. FOKKENS.**

Deze bodem is voorzien van eene prachtige campagne, een groot aantal ruime hutten en voert een' geexamineerden geneesheer.

Het schip zal waarschijnlijk tegen **medio** December van hier de terugreis aanvaarden.

Nadere informatiën zijn te bekomen bij

de Agenten
(3380) MACLAINE, WATSON en Co.

Passage naar Nederland.

Van Soerabaija met het Ned. Fregatschip

DIONIJSIA CATHARINA,

kapt. **BERKELBACH VAN DEN SPRENKEL.**

Deze bodem, voorzien van eene ruime kajuit en verdere gemakken, zal in het laatst der maand December van Soerabaija naar Nederland vertrekken.

Adres te Soerabaija bij

FRASER, EATON en Co.

Te Batavia bij de Agenten

(3388) PAINE STRIKKER en Co.

Het is voor de Passagiers van het Clipperschip

"DE KOSMOPOLIET,"

den 10den November j. l. te Batavia aangekomen, een genoegen, dezen bodem voor de overvaart naar Europa bijzonder te kunnen aanbevelen, zoowel om de goede inrigting als de meestal buitengewoon snoedige reizen doch voornamelijk om de in allen deele goede behandeling ondervonden van den gezagvoerder **BOUTEN.**

Namens de Passagiers,

(3360) BELLE,

Maj. der Inf.

Het Stoomschip **SAMARANG PACKET,**

vertrekt voortdurend den **10, 20** en **30** van **hier** naar **SAMARANG** en **5, 15** en **25** van **SAMARANG** naar **BATAVIA,** en zal bij een genoegzaam getal passagiers **CHERIBON** aandoen. Adres

(3352) LEVERT EN Co.

Nederlandsch Barkschip

BARON FORSTNER VAN DAMBENOY,

kapt. **N. KRUIJMEI.**

Met dit nieuwe en bijzonder snelzeilende schip, dat zich door ruime en uiterst comfortable inrigtingen ten zeersten aan repatrieerende personen aanbeveelt, wordt **PASSAGE NAAR NEDERLAND** aangeboden. Deze bodem neemt thans te *Cheribon* lading in, en zal tegen den 25sten dezer maand gereed zijn, om van hier de terugreis te aanvaarden.

Adres, bij

de Agenten

(3335) DE WEERDT, RUIJL & Co.

Passage naar Amsterdam

wordt aangeboden met het

Nederlandsch Schip

„CORNELIS HOUTMAN,"

kapt. **J. H. ROLMAN.**

Deze bodem is voor den overvoer van passagiers bijzonder goed ingerigt en voert een geexamineerd geneesheer.

Het vertrek zal vermoedelijk in het laatst dezer maand ***direct*** van hier plaats hebben.

Adres bij

de Agenten

(3321) SCHIMMELPENNINCK EN Co.

Passage naar Amsterdam

wordt aangeboden met het

sneilzeilend Nederl. Barkschip

AZIA,

gevoerd door kapt. **F. Molenaar,** hetwelk uitmuntend is ingerigt voor den overvoer van passagiers, zijnde er een geexamineerde Doctor aan boord. Het vertrek van hier zal vermoedelijk tegen medio December plaats hebben.

Adres bij den gezagvoerder, te Samarang bij de heeren **Dorrepaal** en Co. en hier bij

De Agenten,

(3337) HAAGER EN SCHUURMAN.

VOOR PASSAGE NAAR NEDERLAND.

Wordt aangeboden het Ned. Clipperschip

KOSMOPOLIET,

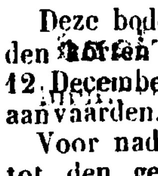
kapt. **J. BOUTEN.**

Deze bodem volbragt de reis herwaarts wederom in den korten tijd van slechts 80 dagen en zal Zondag den 12 December direct van hier de reis naar ***Nederland*** aanvaarden.

Voor nadere informatien gelieve men zich te wenden tot den gezagvoerder te ***Cheribon,*** en alhier tot de agenten.

(3328) B. KOPERSMIT EN Co.

VRACHT EN PASSAGE NAAR SOERABAIJA

wordt aangeboden met het

Nederlandsch schip

Jhr. Mr. VAN DE WALL VAN PUTTERSHOEK

kapitein **K. LAMMERTS,**

om in den loop der volgende week derwaarts te vertrekken.

Adres bij

De agenten,

(3345) SCHIMMELPENNINCK EN Co.

VRACHT EN PASSAGE NAAR SOERABAIJA

worden aangeboden per het

Nederlandsch schip

KAREL EN HENRICUS,

kapt. **VAN DER GEER.**

Adres bij

(3361) DÜMMLER EN Co.

BATAVIA.

Heden is het Ned. schip *Eva Johanna,* kapitein D. Boer, van Dortrecht den 9den Junij naar Batavia vertrokken, alhier gearriveerd.

— In den morgen van den 15den November, is Zijne Excellentie de Gouverneur-Generaal, met gevolg, van hier, naar *Buitenzorg* vertrokken.

— Men verzekert ons van eene goede zijde, dat door de Hooge regering bepaaldelijk het besluit moet genomen zijn tot het zenden eener militaire expeditie naar een der weerspannige vorsten op Celebes. Het vertrek moet reeds tegen het einde der volgende maand zijn vastgesteld. Drie bataillons infanterie, een escadron cavallerie, benevens eene aanzienlijke magt artillerie en sappeurs zullen aan dezen belangrijken veldtogt deel nemen.

— Den 12den dezer, is hier ter reede aangekomen het nederl. schip *Ternate,* kapt. *Cars,* aan boord hebbende een detachement suppletietroepen, sterk 140 onder-officieren en manschappen, onder bevel van den van verlof terugkeerenden kolonel der infanterie *Andresen;* medegeleiders de kapitein der infanterie *J. W. C. Kern,* die mede van verlof terugkeerde, de 1ste luitenant der artillerie *de Jongh,* de 2de luitenant der genie *Pfeiffer,* de officier van gezondheid 3de kl. *Weeneke* en de apoth. 3de kl. *Michielsen.*

Dit detachement, dat zich gedurende reis voorbeeldig gedragen heeft, is den volgenden dag ontscheept en naar Weltevreden gemarcheerd.

— Van Djambi zijn teruggekomen de schepen *Regina Maria* en *Arcadia,* aan boord hebbende de terugkeerende troepen van de expeditie derwaarts, bestaande uit den majoor *van Langen,* 11 officieren en 180 onderofficieren en manschappen.

— Naar wij vernemen is, in den vroegen morgen van heden, op de buitenreede alhier geankerd Z. M. oorlogs-korvet *Maurits der Nederlanden,* commandant de kapitein ter zee Ducloux, aan boord hebbende den nieuw benoemden bevelhebber van Z. M. zeemagt en inspecteur der marine, den Schout bij nacht Vogelpoot.

—Bij de Javasche Courant van heden is weder gevoegd, een staat van het rijstgewas, onder ultimo September jl., waaruit blijkt dat deze was:

Zeer gunstig in de residentie Rembang.

Gunstig in de residentien Pekalongan, Banjoemaas, Bagelen en Kadoe, mitsgaders de afdeeling Krawang.

Vrij gunstig in de residentien Bantam en Batavia.

Over het algemeen vrij gunstig in de afdeeling Buitenzorg.

De oogst was als volgt afgeloopen:

Byzonder gunstig in de residentie Tagal en de afdeeling Banjoewangi.

Over het algemeen zeer gunstig in de afdeeling Patjitan.

Gunstig in de residentien Soerabaija, Pasoeroean, Probolingo en de Preanger.

Over het algemeen gunstig in de residentien Cheribon Samarang, Japara, Bezoeki, Madioen en Kediri.

Van de vorstenlanden waren weder geene opgaven ontvangen.

— Van wege de vereeniging der twaalf medestichters, bedoeld in art 21 van het plan voor de Jongens Weezen-inrigting te Sourabaija, is door den heer J. C. Reijnst bekend gemaakt, dat de ondervolgende elf heeren op heden gekozen zijn, om aanvankelijk uit te maken de hoofd-commissie van bestuur, te weten: de heeren Jhr. *J. C. Reijnst, W. Poolman, W. C. von Schierbrand, G. H. Uhlenbeck, G. H. van Dentzsch, A. Rutering, A. J. W. van Delden, P. Tiedeman jr., J. Groll,* Jhr. mr. *F. Junius van Hemert,* en *W. J. van den Broek.*

In ons nummer van 16 October jl., is melding gemaakt van eenen, in den nacht van den 4den op den 5den September te voren, binnen het fort *Amsterdam* te *Menado* gewoed hebbenden brand.

Naar wij later vernamen, hebben zich hij die gelegenheid bijzonder onderscheiden de brandspuitmeester *J. Mente* en de 1ste luitenant der infanterie *H. A. Hartwich,* aan wier ijver en beleid het behoud van het binnen het fort gelegen pakhuis, waarin eene belangrijke hoeveelheid koffij was opgeschuurd, te danken is geweest. Bij het besluit van 10 November jl. no. 3. is hun daarvoor de tevredenheid van het gouvernement betuigd.

(*Jav. Ct.*)

Samarang, 12 November. Zekere Javaansche vrouw, genaamd *Rasina,* huisvrouw van den Baweaner *Sawil,* is, op den 6 dezer, in de dessa *Wanadri,* van drielingen, allen van het mannelijk geslacht, bevallen, van welke een den volgenden dag is overleden.

(*Sam. Adv. bl.*)

— De *Soerabaijasche Courant* van 10 Nov. bevat het navolgend nader schrijven van *Palembang,* dd. 31 Oct., omtrent de gebeurtenissen, waarvan wij in ons buitengewoon Nommer van 4 Nov. melding maakten.

In gespannen verwachting zagen wij de verdere berigten van eene expeditie in de Palembangsche bovenlanden en wel bepaaldelijk in de omstreken van Lahat te gemoet, en dit te meer, omdat er sprake was van meer moed en geest bij de opstandelingen dan men veelal aantreft, dat de uitkomst, helaas! heeft bevestigd.

Sedert eenige dagen had zich te Lahat het gerucht verspreid, dat, op drie palen afstand, eene bevriende doesson, Jatti genaamd, door de opstandelingen ingenomen was en versterkt werd. In den morgen van den 17den October, trokken onze troepen, omstreeks 230 man sterk, onder bevel van den Luitenant Kolonel *Lammerée,* naar genoemde plaats, en, na zich van de juistheid der berigten te hebben overtuigd, werden de noodige maatregelen genomen, om die doesson, waarin zich plus minus 800 man gevestigd had, te hernemen. De algemeen beminde en hoogstverdienstelijke kapitein der Artillerie *Coosterman* vergastte de belegerden op granaten, dan werd, helaas in de uitoefening van zijne dienst door een kogel in den onderbuik getroffen, welke eenige uren daarna den dood, ten gevolge had. Na nog driemalen, doch te vergeefs beproefd te hebben, de doesson stormenderhand in te nemen, moesten de onzen aftrekken met een verlies van acht dooden en 20 gekwetsten. Met den meesten spoed, werden nu van Tebing-Tingi twee stukken geschut ontboden; als de tweede Luitenant *Godin,* die op een naburigen gelegerd was, met de onder zijn bevel staande schappen. Nadat een en ander den 22sten gearriv was, begaf men zich den 25sten op nieuw vol naar bovengenoemde plaats. Met de meeste juist werden de bevelen gegeven en met de uiterste na keurigheid ten uitvoer gelegd. Op 500 pas opende stukken hun eerste vuur, dat echter van geene uitwer was, zoodat men eindelijk tot op 50 pas naderde. velen klonken, de geweren knalden en het g donderde vreeselijk door de dalen, dan de vijand stand. Meer dan 60 granaten zijn in de doesson ge pen, die daardoor grootelijks afbrandde; er zijn sold die meer dan honderd patronen hebben verschoten toch bleef de vijand onverminderd uit zijne lilla's en weren voortvuren. Met leeuwenmoed werd door onzen gestreden. Onbegrijpelijk was de geestdrift wel van manschappen als officieren, die elkander moed trachtten te overtreffen. De 1ste luitenant infanterie Tomeij, bezig zijnde eene opening in de boedoeri te maken, ontving een vijandelijken k die hem de sabel uit de hand sloeg en den verpletterde; toch hield hij stand. Toen hij later eene wonde in den rug ontving, ging hij zelfs v zijn soldaten moed in te spreken; eerst, toen hij da een kogel in den buik ontving, begaven hem zijne kr ten en was hij genoodzaakt, zich van het tooneel oorlogs te doen verwijderen.

Meer dergelijke voorbeelden zoude men van dez legering kunnen mededeelen, dan hoe dapper er gestreden is, de onzen waren voor de tweede ma noodzaakt met verlies van een aantal dooden e kwetsten naar Lahat terug te trekken, van waar z waarschijnlijk geene uitvallen meer zullen kunnen dernemen, voor en aleer er eene aanzienlijke ver king van elders zal zijn aangekomen.

Wij willen hopen, dat die spoedig kome opda voor dat de vijandelijke gezindheid, die zich natuur dagelijks verder uitstrekt, al te zeer toeneme.

LAATSTE BERIGTEN.

De verheffing van baron Gros tot de waardigheid senator, ter belooning van zijne diensten als gevol tigd minister in China, is officieel aangekondigd. telegram van St. Petersburg meldt ons heden, da keizer van Rusland, van zijn kant, aan prins Gort koff, minister van buitenlandsche zaken, het groot der orde van St. Andreas heeft geschonken, als be zijner hooge tevredenheid voor de gelukkige sluiting het tractaat met China.

— De zoon van Fuadpacha is, den 21sten Septe des avonds, te Marseille aangekomen; hij is dadelijk een extratrein naar Parijs vertrokken, waar hij 22sten aankwam, medebrengende de ratificatie van overeenkomst nopens de Donauvorstendommen.

— De berigten van Constantinopel loopen tot 15 Zij deelen mede, dat de wet, die den vreemdel verbiedt, eigendommen te bezitten, zoo zij geen afst doen van hunne nationaliteit, nog niet is afgekond maar dat zij nog altoos als onvermijdelijk wordt beschou Sir. Ch. Bulwer heeft zijn secretaris gezonden, lord Redcliffe in de Dardanellen te ontmoeten.

— De verjaardag des czaars is door de russische bassade gevierd. Gedurende den maaltijd, nam de tegenwoordiger van Montenegro een eereplaats in menigte Grieken omringde het paleis.

— De sultan heeft den heer Blondel, voor zij trek, een geschenk doen toekomen, als bewijs zijner pathie voor Belgie.

— Na de dépêches van Berlijn en Londen, na een uit eerstgenoemde stad aan de *Correspondence Hav* schreven, en die alleen berigten, dat een cabinetsorde de eindelijke regeling van de regering in Pruissen stelt, geteekend is, is hier het gerucht verspreid, da nog niets geteekend is, en dat die cabinetsorde, wa men zinspeelt, nog zonder onderteekening ligt. H hebben ons nooit een illusie gemaakt van het eerste p dat wij meenden te moeten betwijfelen. Wat het twe de teekening van de cabinetsorde betreft, onze lezers ten, dat wij niet rekenden op de bevestiging van dit nie omdat het ons vrij zonderling voorkwam, dat men koning reeds eergisteren een stuk, dat eerst na eene m dienen moet, had doen teekenen, terwijl men het het wezen der zaak-zelve nog niet eens was. He den 21sten Sept., heeft de *Gazette des Postes* zich last, een volkomen verklaring van deze zienswijze te ven. Dit blad beweert, te mogen verzekeren, da bewuste orde nog niet geteekend is en de geheele nog overwogen wordt. De *Kölln. Zeit.* spreekt in zelfden geest. Volgens de *Kreuz-zeit.* is de bijee ping der kamers bepaald op den 19den October.

Wij gelooven, dat het nutteloos zou zijn, een ar van de *Gazette de Hanovre* aantehalen, volgens 't w de toestand van koning Frederik Wilhelm merkelijk beterde.

De *Patrie* van Parijs is ontevreden over de loftaal zekere fransche bladen, ten opzigte van het artikel den *Times* ten gunste der algemeene rust. Het pa blad herinnert zijn collegaas aan de scherpe con die het engelsche blad maakt, als het een parelle tusschen Frankrijk en Engeland. Het haalt een ar aan, waarin de Times dezer dagen trachtte te bew dat de beide gewigtigste bepalingen der tractaten China, de eene, die het verblijf van gezanten te Pe toestaat, en een andere, die den vreemdelingen ve looft, het geheele rijk te doorreizen, enig en all de pogingen en den bijstand van lord Elgin moeten geschreven worden. Ten slotte drukt het de hoop dat de openbare meening in Engeland zich regtvaar en loijaler moge doen kennen.

De heer Duchesne de Bellecourt, eerste secretaris de fransche ambassade in China, moet den 30sten ber weer vertrekken, om baron Gros het door Napoleon geteekende tractaat over te brengen.

Het *Journal des Débats* wijdt heden een lang ar aan den toestand, waarin de drukpers in de dep menten in Frankrijk zich bevindt. In dit artikel heer

BIJVOEGSEL
behoorende bij den
JAVA-BODE,
Woensdag, 17 November 1858, No. 92.

van diepe zwaarmoedigheid, die de vergelijking, ... fransche blad tusschen de provinciale pers in ... en de departementale in Frankrijk gemaakt, ... regtvaardigt.

... Ghika, één der talrijke mededingers naar het ...schap in de Donauvorstendommen, is te Parijs ... zeer tragische wijze om het leven gekomen, dat ... zoo ongelukkig uiteinde van den hertog van ... herinnert. Wij deelen later eenige bijzonderheden ...trent dit noodlottig voorval mede.

Al de ratificatien van het tractaat van 19 Aug. ll., ...nd in de parijsche conferentie, worden uitgewis... Die van Engeland, Rusland, Pruissen en Sardinie ...ds sinds verscheiden dagen te Parijs ontvangen, ... weten, dat de zoon van Fuadpacha die van ... brengt, zoodat alleen die van Oostenrijk nog ... verwacht wordt. Men denkt, dat de definitive uit...ing hier op het einde van Maart e. k. zal plaats ...en.

Een dépêche van Triest meldt, dat den 9den Sept. de ...enten der turksche gouvernementsambtenaren op ... waren verminderd. Dezelfde dépêche spreekt van ...gelegde samenzwering tegen den eersten minister ...zie. Deze samenzwering was mislukt en de voor... schuldigen waren onthoofd.

Mogen wij de *Correspondance Havas* gelooven, dan ... de zaak van Montenegro slechts nog secondaire ...igheden op, waarvan de vreedzame oplossing als ... verwacht wordt. Er blijft nog over, om de vol...g te Djeddah te verkrijgen, en om de gemoederen ... Libanon en op zekere plaatsen van Syrie te be...gen. Betreffende dit laatste, blijft er voor als nog ... te doen overig, maar, dank zij der goede verstand...ng van Frankrijk en Engeland, zullen deze zaken ... goed einde gebragt worden.

Men zal zich herinneren, dat een grieksch dagblad, ...ogesso di Egitto, berigt heeft, dat de fransche ... op het eiland Stankio, die tevens Griekenland, ... en Oostenrijk vertegenwoordigt, door de Tur... vermoord is. Volgens ditzelfde blad is de engel... gezant door het venster ontsnapt en heeft op deze ... zijn leven gered. Dit berigt, reeds eenmaal gelo...raft, wordt zulks nogmaals door de bladen van ...antinopel. Volgens hen is deze geheele moordhis... niet meer dan een levendige woordenwisseling tus... den consulairen agent van Frankrijk, een grijsaard ...eventig jaren, en den kaimakan des eilands, over ... onbeduidend verschil. Wat den door het venster ...pten engelschen gezant betreft, zoo is er, volgens ...resse d'Orient, op dit oogenblik geen Engelschman ...ankio. Wat voor 't overige er veel toe bijdraagt, ...euwe uitbarstingen van het turksche fanatisme in ...rchipel en elders te voorkomen, is het gedurig be... van fransche, engelsche, sardinische en turksche ...schepen in de turksche havens in deze streken.

Het programma van het spaansche cabinet, ons me...deeld door eene depêche van Madrid, dd. 22 Sept., ...zich zamenvatten in de bestaande constitutie, de bur...ke schulddelging, onderhandelingen met het hof van ..., betrekkelijk de amortisatie der kerkelijke goederen ... wetten der jury en op de pers. Gelijk men ziet, is ... programma letterlijk hetzelfde, als 't geen onze cor...ondenten ons reeds verscheiden dagen hebben mede...ld.

... staat van beleg in Catalonie en in de provincie ...ga is opgeheven. De depêche van Parijs, die ons ... reeds sedert eenige dagen verwachte, berigt mede..., is gedateerd den 24 September.

Nopens het bovenvermelde treurig uiteinde van prins ...a, vernemen wij de volgende bijzonderheden.

Den 23sten Sept. kwam de prins, die gelijk men weet, ...hospodar van Wallachye is verkozen, omstreeks te ... uren Parijs binnen in een victoria, met twee paar... bespannen en gemend door zijn bediende, een Wal...ier. Eensklaps springen de paarden op, de koetsier ... vruchtelooze pogingen, om hen te houden, de prins, ...het gevaar bemerkt, staat op, om den koetsier te hel...; daar breken eensklaps door een ongelukkig toeval ...eugels, een hevige schok doet zich gevoelen, de prins ...iest het evenwigt, stort met het hoofd op de steenen ... doodelijk gekwetst.

...t rijtuig gaat door, de koetsier valt van den bok, ... paarden worden eerst een groot eind weegs verder ...vangen, te midden van een hevig ontstelde menigte ...schen. De prins, dien men eerst bij een apothecar ...agt en daarna ten zijnent vervoerd had, blies te ... uren des avonds den laatsten adem uit, zonder weer ...zijn verstand gekomen te zijn.

Volgens het beëedigd geneeskundig rapport van Dr. ... en het procesverbaal van den heer Bellanger, ...missaris van politie, is die dood het gevolg van een ... der hersenpan, gevolgd door een uitstorting der ...senen.

... toestand des koetsiers, hoewel gekwetst, is echter ... gevaarlijk.

Havre, 25 Sept. De vice-admiraal Penaud, bij een dezer ... genomen besluit des keizers, tot commandant en chef ... ons station op de Antillen benoemd, bevindt zich te ...

Wij hebben reden te gelooven, zegt de *Patrie*, dat ... heer Penaud, met het oog op de staatkundige gebeur...nissen, waarvan Mexico tegenwoordig het tooneel is, ...ondere instructien zal ontvangen, nopens de bescher... der belangen en personen van onzen landaard in deze ...ken.

Men zegt, dat de Algésiras, die de vlag van den ...admiraal Jurien de la Gravière voert, dadelijk naar ...nkrijk zal stevenen, wijl zijne tegenwoordigheid in de Adriatische zee, ten gevolge van de stilling der montenegrijnsche onlusten, niet meer noodzakelijk is. Eenige leden van de commissie, belast met de regeling der grensscheiding, zich reeds te Constantinopel aangekomen. De converentien zullen zonder twijfel worden geopend.

— Volgens een praatje van den dag, zou Rusland, tot zijn vertegenwoordiger te Peking, generaal Monravieff Amourskie gekozen hebben. Men zegt ook, dat Engeland het voornemen heeft, om de zorg voor zijne belangen in dat land aan een zijner beroemdste militairen toe te vertrouwen.

ENGELAND.

Londen, 22 September. Gisteren werd te Grantham het standbeeld van sir Isaac Newton onthuld, bij welke gelegenheid lord Brougham, in eene wetenschappelijke aanspraak, de uitstekende verdiensten van Newton, boven vele andere geleerden, wier naam door hunne ontdekkingen onsterfelijk bleef, verhief.

De herhaalde opruijingen der iersche dagbladpers, in Tipperary, door de bewering, dat de twee broeders Cormack, die onlangs opgehangen werden, onschuldig waren, zou, naar luid van sommige bladen, aan het gouvernement de verpligting hebben opgelegd, de dagbladen van Tipperary te vervolgen.

De *Manchester Guardian* zegt, dat een soldaat, Tole genaamd, in hechtenis is genomen, ter zake van verraad, gepleegd gedurende het beleg van Sabastopol, zijnde hij uit de loopgraven naar de Russen gedeserteerd, die, door inlichtingen van hem ontvangen, 40 Engelschen versloegen.

De heer Varley, leider van de electrische bewerking bij de internationale telegraaf-compagnie, heeft een verslag geleverd aan de atlantische telegraaf-compagnie, behelzende zijn gevoelen omtrent de gebreken van den onderzeeschen kabel tusschen Valentia en Newfoundland. Volgens genoemden berigtgever bestaat er een groot gebrek aan den kabel tusschen 245 en 300 mijlen van Valentia; doch hij kan de plaats eerst naauwkeuriger aangeven, wanneer eene lengte van 20 of 30 mijlen kabel getoetst is aan de schaal van tegenstand, en het scheepsboek omtrent de hoeveelheid speling bij het vieren van den kabel is geraadpleegd geworden. Aangenomen dat er 22 pct. speling gelaten werd, dan ligt misschien het gebrek in ondiep water van 410 vademen. De koperen draad raakt op het voormelde punt van afstand niet het ijzeren omwindsel, waarvan de bewijzen geleverd zijn. Ook is de gaafheid van den kabel tusschen Valentia en het punt der schade volkomen; althans daar is hij niet zoo gebrekkig, om nadeeligen invloed te veroorzaken. De koperen draad bestaat langs de geheele lengte, zoodat de kabel niet is gebroken. Er komen zwakke keerseinen van Newfoundland aan, doch de gebezigde kracht zal spoedig op de beschadigde plaats den blootgestelden koperen draad bederven, door electrolytische ontbinding.

De blijkbare tegenstand, door het gebrek aan den kabel veroorzaakt, is minstens gelijk aan tien mijlen, doch waarschijnlijk grooter, terwijl men te Newfoundland waarschijnlijk meer kracht bezigt, dan die van 180 cellen der batterij van Daniëls, zoo als vroeger, toen de electrieke stroom reeds niet meer dan een vier-en-twintigste was van hetgeen hij behoorde te zijn, zelfs in geval het voormelde gebrek bestaan had. Er is dus, naar het zich laat aanzien, nog een ander gebrek aanwezig, verder verwijderd, doch waarvan de plek moeijelijk te vinden is, »wanneer ik mij," zegt de heer Varley, »niet in Newfoundland bevind." En voorts berigt hij: »Te oordeelen naar ontwijfelbare opgaven, mij te Valentia getoond, ben ik van gevoelen, dat er reeds een gebrek bestond in den kabel aan boord van den *Agamemnon*, op 560 eng. mijlen lengte van het eene en 640 mijlen afstand van het andere einde van den kabel." (Hier volgen de opgaven der verschillende electrieke waarnemingen).

»Ik heb tevens vernomen, dat de electrieke stroomen langs den kabel, zelfs *onmiddelijk nadat deze gelegd was, uiterst zwak waren, en dat geen enkele volledige telegram overgebragt werd, daar alles, wat men ontving, door de zwenkingen van den galvanometer werd gelezen.*"

De heer Varley vooronderstelt, dat er een gebrek in den kabel bestond, waardoor tijdens het leggen de electrieke gemeenschap een tegenstand ondervond, gelijk aan 1000 à 1200 mijlen kabellengte. Het staken der seinen tusschen den *Agamemnon* en de *Niagara* veroorzaakte, zoo als men zich herinneren zal, eene groote teleurstelling op beide schepen, en ofschoon berigt werd, dat er later weder gemeenschap bestond, is die volgens dit verslag nimmer gaaf hersteld geworden.

»Het is niet onmogelijk," zegt de heer Varley, »dat de krachtige electrieke stroom, van de groote kringen uitgaande, het omwindsel van den kabel beschadigde, en dat bij het bezigen van minder kracht de kabel in goeden staat ware gebleven. Ten einde mij daarvan te overtuigen, hechtte ik een met gutta-percha bedekt stuk draad aan den kabel, nadat ik eerst een kleine kerf in de guttapercha gemaakt had, om het water te doen doordringen. Daarna boog ik den draad zoodanig, dat het gebrek gesloten was, en plaatste toen den beschadigden draad in een kan met zeewater, dat in aanraking met de aarde was. Na eenige seinen uit de kringen van den kabel en dus in den proefdraad, brandde de electriciteit door de kerf en maakte eene opening van een duim diameter."

Eindelijk wordt nog aangemerkt, dat er nog mogelijkheid bestaat om verstaanbare teekens te ontvangen.

Volgens eene beursredenering in den *Times*, die begint met te zeggen »dat in Engeland, wat openbare ondernemingen betreft, de een den ander niet vertrouwt," zullen de buitenlandsche regeringen niet langer beproeven, om, door het geven van waarborg tot betalingen van meer of minder rente, op spoorwegen gemakkelijker gelden te verkrijgen, vooral daar de vermelding, dat engelsche opzieners en werktuigkundigen gebezigd worden, thans aan de Engelschen wantrouwen, in plaats van vertrouwen inboezemt. Het artikel zegt, dat Rusland voortaan alle verdere aanvragen in den vorm van schuldbrieven zal doen, daar het op die wijze met eene rente van hoogstens 4 of 5 pct. volstaan kan.

FRANKRIJK.

(*Particuliere Correspondentie*).

Parijs, 21 Sept. (*Slot*) Fuad-Pacha, die heden van Londen wordt terugverwacht, is er dan eindelijk in geslaagd, eene leening van 125 millioen voor de Porte te sluiten. Doch zal daarmede de dringende geldverlegenheid, waarin zich het turksch gouvernement bevindt, ophouden? Deze vraag is ontkennend beantwoord door den heer Eugène Poujade, een diplomaat, die Frankrijk langen tijd in het Oosten met beleid heeft vertegenwoordigd. Hij raamt de schuld van het ottomanische rijk minstens op 705,000,000 fr. Twee onvermijdelijke financiële maatregelen, namelijk het buiten koers stellen van gesnoeide of verminkte geldspeciën en het inlossen van het papieren geld, moeten binnen den kortst mogelijken tijd worden uitgevoerd, en zullen 160 millioen fr. absorberen. De nieuwe leening van 125 millioen zal mitsdien weldra verteerd, en derhalve, volgens den heer Poujade, niets dan een van die halve maatregelen zijn, die niet bij magte zullen wezen een bedreigden staat uit den nood te helpen.

Niettegenstaande het sluiten van deze leening bereids de gunstige uitwerking heeft gehad, te Constantinopel den koers op Londen in één dag van 150 op 142 te doen vallen, heeft Riza Pacha werkelijk de zware taak op zich genomen een Augiasstal te reinigen. Eene dochter van den padischah heeft binnen den tijd van een jaar, niet minder dan voor 31 millioen piasters schulden gemaakt. De sultan bevindt zich in den hoogst onaangenamen toestand van hem, die betalen moet, terwijl hij geen geld heeft. Men zou trouwens daartegen kunnen aanvoeren: geen mensch moet en wel het allerminst, wanneer hij niet kan; doch er zijn oogenblikken in het menschelijk leven, waarin men het onmogelijke moet volbrengen, en zulk een oogenblik is dàt, waarin men schulden heeft gemaakt en geene middelen bezit, om ze te betalen, en dit evenwel moet.

Crediteuren en debiteuren staan meesttijds in eene betrekking tot elkander, dat zij over een teeder punt niet goedschiks regtstreeks kunnen onderhandelen; men is daarom in deze gevallen genoodzaakt, naar een tusschenpersoon om te zien, die de bemiddelaar voor beider belangen is. Zoodanig arbiter nu is Riza Pacha!

Nu ik toch eenmaal over geldzaken spreek, mag ik de voorwaartsche beweging, die de fransche rente bijna zonder reactie vervolgd heeft, niet onvermeld laten. Met de *hausse*, die tegenwoordig bijna aan alle beurzen de jongste mode is, gaat het — *passez-moi le mot* — even als met de crinoline! Ieder lacht en spot er mede, en begrijpt niet, hoe vrouwen en meisjes zoodanig voorwerp kunnen dragen, en toch neemt de crinoline elken dag meer aan omvang en de rijzing van beurs tot beurs toe. Het stokpaardje der speculanten *à la hausse*, de rots, waarop zij hun palladium bouwen, zijn de ontzaggelijke massa's van onbelegde kapitalen op bijna alle handelsplaatsen van Europa. De parijsche financiële bladen en beurs-bulletins prediken met eene prijzenswaardige eenstemmigheid den overvloed van edel metaal, dat ongeplaatst en ongebruikt in de kelders der bank ligt. Zij waarschuwen voor de geld-bezendingen, die onophoudelijk uit Californië, Australië en Brazilië naar ons toestroomen. Zij spreken met zalving van de millioenen, die de keizer van het Hemelsche rijk tot straf voor zijne zonden thans moet betalen, en zij bezweren daarom de bezitters van al deze nog renteloze kapitalen, de gelegenheid heden niet langer nutteloos te laten voorbijgaan, want spoedig, ja welligt morgen, zal het te laat zijn! alle waarden zullen *ventre à terre* voorwaarts snellen, en de zon zal niet meer ondergaan in het rijk der *hausse*. Amen!

C'est un argument, tout comme un autre. »*Le mieux est de s' abstenir*", zouden daarentegen de legitimisten en contramineurs zeggen; doch niet alle markten, gelijk de bovengenoemde organen in hunne geestvervoering uitroepen, willen of kunnen den pseudo-enthusiasmus der parijsche beurs deelen, en onder deze dissidenten staat Londen bovenaan. Engeland gaat, gelijk wij allen weten, gebukt onder staatkundige, industriële en commerciële moeijelijkheden, die op de zaken en den britschen handel in het algemeen verlammend werken, de uitvoer van engelsche goederen vermindert van maand tot maand; in de eerste 7 maanden toch van dit jaar bedroeg deze vermindering 214 millioen, terwijl ook de uitvoer tegenover dien van het vorige jaar een lager cijfer van 282 millioen aantoont. Geen wonder daarom, dat de londensche markt weinig lust gevoelt, naar de pijpen der parijsche beurs te dansen. Het is waar, dat het verschil tusschen de engelsche en fransche 3 pCt. hoogst aanzienlijk is. Terwijl de 3 pCt. fransche rente eerst in den laatsten tijd onder geweldige inspanning de hoogte van 73 beklom, blijven de 3 pCt. Consols rustig op 97 staan en kunnen eene verdere stijging der fransche geallieerden voor alsnog rustig aanzien. Aan den anderen kant is het echter niet minder juist, dat de 3 pCt. rente door het noodlot bestemd schijnt op een eerbiedigen afstand van 24—25 pCt. achter de Consols terug te blijven. Mogten deze den spoorslag van Parijs niet volgen, dan zal de fransche rente haar nec plus ultra *à peu près* ook bereikt hebben. Weenen, Amsterdam, Frankfort, Hamburg en Berlijn mogen naar Parijs zien, doch Parijs ziet naar Londen, hoe vreemd het u ook moge toeschijnen.

Overigens volgt het eene raadsel het andere aan de beurs op. Op het raadsel toch van de voortdurende rijzing volgde de bankstaat, met eene vermindering in portefeuille van 28 millioen. Het geld ligt in alle hoeken zoo opeengestapeld, dat de bankiers het u voor 3, ja voor $2^1/_2$ pCt. in den zak werpen, en der bank haar geld en hare noten op den hals laten. Hoewel het berigt eener verlaging van het disconto ad $2^1/_2$ pCt. zich evenmin bevestigd heeft als dat van eene vermindering door de bank alhier op 3 pCt., verwacht men toch, dat deze reductie eerstdaags zal geschieden, en de oogenblikkelijke reactie van 73 — *le temps d' arrêt*, gelijk het in den bulletin-stijl heet — plaats zal maken voor . . . ?

— De *Moniteur* bevat de volgende bijzonderheden over het tractaat met China.

«De expeditie heeft het doel bereikt, dat de keizer zich voorstelde, namelijk voldoening wegens den moord van den zendeling Chapdelaine, en toelating van onzen handel en van zendelingen. De hinderpalen, die het verkeer van de europesche staten met een volk van 300 millioen inwoners beletten, zijn opgeheven.

«Den 27sten Junij heeft baron Gros het tractaat geteekend. Om de voordeelen wel te beseffen, moet men nagaan, welke de vroegere regten der europesche mogendheden waren en welke zij nu verkregen hebben.

«De oorlog van Engeland tegen China in 1842 had uitgewerkt, dat er voor de *barbaren* van het Westen eenige havens geopend en eenige regten voor den handel gegeven waren, en dat de eerste elementen van een internationaal regt gelegd werden. Bij eene overeenkomst in 1844 verzekerde Frankrijk zich insgelijks eenige van die regten, en verkreeg van den chineschen keizer, dat er een besluit werd uitgevaardigd, waarbij de straffen tegen de chinesche christenen werden afgeschaft; evenwel was de toegang in China slechts tot eenige havens beperkt; de vreemde legatiën werden slechts toegelaten te Macao of te Hong-Kong, en konden niet dan met den vice-koning van Canton in diplomatieke onderhandeling treden. Dit bragt te weeg, dat de europesche mogendheden niet genoegzaam door de chinesche bevolking geacht werden.

«Thans is het bemiddelaarschap van den vice-koning opgeheven; de fransche vertegenwoordiger onderhandelt onmiddelijk met het cabinet van Peking, en heeft het regt in de hoofdstad zijne residentie te vestigen. Men zal het misbruik van magt van sommige beambten niet meer te vreezen hebben. De handel zal eene ontzaggelijke uitbreiding verkrijgen; eene revisie van het tarief van in-en uitgaande regten is toegestaan, en de knevelarijen der mandarijnen zullen den handel niet meer kunnen belemmeren. Ook het tonnengeld wordt verminderd. Sedert langen tijd behoeft de koophandelscheepvaart eene veiligheid in de chinesche wateren, waar de zeerooverij ongestraft wordt uitgeoefend; er zullen thans dienaangaande maatregelen genomen worden.

«Eindelijk heeft de chinesche regering zich verbonden, aan Frankrijk eene som van 15 millioen francs te betalen voor vergoeding van het nadeel, dat door sommige fransche kooplieden is geleden, en voor de oorlogskosten. Alle wenschen zijn dus verhoord; China zal den gelukkigen invloed van het Christendom en de beschaving genieten, en zal de rol innemen in de handelswereld, die het door zijne uitgebreide bronnen verdient.

«Het is noodzakelijk op te merken, dat het verkrijgen van die resultaten, met zulk eene geringe militaire magt, alleen te danken is aan de goede verstandhouding tusschen de fransche en engelsche gouvernementen, en aan den moed, waarvan de zeemagt van beide rijken weder zulke groote blijken gegeven heeft."

— Het officiële dagblad bevat eene particuliere correspondentie uit Tien-Tsing van den 28sten Junij, waaraan wij het volgende ontleenen:

«De 27ste Junij was een der meest plegtige en gewigtige dagen in de geschiedenis. Na 14 dagen onderhandelens met de twee hooge beambten van Peking, is het tractaat geteekend. Te 5½ uur des avonds trad baron Gros uit zijn yamun, om zich naar de pagode van Hai-Kouang te begeven. Op de kade werd hij door de equipage der schepen ontvangen met de kreten van «leve de keizer!" «leve Frankrijk!" De admiraal Rigault de Genouilly, te paard in groot tenu, gevolgd door al de bevelhebbers der fransche schepen, opende daarop den optogt. Daarop volgden detachementen van de landingstroepen, de artillerie, de genie, de marine-infanterie, in één woord van dat kleine leger, dat een rijk van 360 millioen inwoners met een leger van 800,000 man heeft gedwongen. De nationale vlag werd vóór den ambassadeur gedragen, door een onderofficier der marine. Twee officieren te paard, de heeren de Besplas en d'Ozouville, begeleidden den ambassadeur; zijn draagstoel werd gevolgd door die van de heeren secretarissen en attachés der legatie. De tolk, de heer Marquès, ging den baron Gros vooruit, en een groot aantal officieren sloot den optogt.

«In de pagode werd baron Gros opgewacht door de chinesche ambassadeurs en een tal van mandarijnen; men nam plaats en gebruikte de thee, en daarna werden de handteekeningen op het tractaat gesteld. De chinesche ambassadeurs teekenden, in den vollen zin des woords, hunne namen op het tractaat, dat in de chinesche taal geschreven is, en baron Gros plaatste zijne handteekening het eerste op het in het fransch opgestelde tractaat.

«Daarna hield baron Gros eene redevoering, waarin hij zoowel het chinesche volk als het fransche heil wenschte met de gelukkige beeindiging van den oorlog; de eerewijn werd vervolgens gedronken.

«De straten waren gevuld met personen, die fakkels droegen, waardoor een tooverachtig licht over de straat verspreid werd, een symbool van het licht der beschaving, dat China thans zal beschijnen.

«Baron Gros heeft van den ambassadeur Kwei Liang de penseel ten geschenke ontvangen, waarmede deze zijn naam geteekend heeft en daarentegen hem de pen aangeboden, waarmede hij zijne handteekening heeft geschreven.

— Generaal Niel werkt, naar men zegt, aan een groote, hem door den keizer gevraagde memorie. Men weet, dat de heer Niel divisie-generaal der genie is. Men weet ook, dat de keizer zich door hem naar Brest heeft doen vergezellen, om de verdedigingswerken der stad, haven en reede te doen onderzoeken. Is het waar, dat het werk van Vauban zijn tijd gehad heeft, of zoo het, gelijk alle mannen van het vak erkennen, thans veel gewijzigd moet worden, om aan de nieuwe eischen der oorlogskunst te beantwoorden, dan is er geen twijfel aan, of Brest is, uit het oogpunt van verdediging onzer zeekusten en als onze eerste militaire haven, heden het voorwerp der ernstigste overwegingen van het hoofd des staats en zijner regering.

Iedereen begrijpt, zegt de «*Océan*", waaraan wij deze bijzonderheden ontleenen, dat, als wij van de verdedigingswerken der stad, haven en reede willen spreken, er niet meer sprake is om te vermeerderen en te verbeteren, maar van omwerking en geheele vernieuwing, naar het stelsel, waarop studie en de nieuwe practijk aandringen, bij gevolg op grondslagen, die inderdaad verschillen van de beginselen van het oude verdedigingsstelsel. Het zoude ons niet verwonderen, indien de memorie van generaal Niel het onderzoek der werken, waarvan wij spreken, ten onderwerp had. Wij hebben zelfs alle reden om te gelooven, dat het zoo is.

DUITSCHLAND.

De uiteenloopendste lezingen worden nog steeds door de pruissische pers te berde gebragt nopens het nieuwe bestuur; wij hebben, op gezag van verscheiden telegrammen, medegedeeld, dat de koninklijke order, die den prins van Pruissen tot regent van het koningrijk benoemt, geteekend was, en dat men alleen op de terugkomst van den prins uit Warschau wachtte, om de officieele bekendmaking te doen.

Als wij een brief uit Berlijn, dd. 20 Sept., mogen gelooven, dan zijn alle omtrent deze gewigtige kwestie verspreide geruchten van iederen grond ontbloot. De zaak wordt integendeel nog overwogen, de koning heeft het bevel nog niet onderteekend en, naar alle waarschijnlijkheid, zou men nog een menigte zwarigheden te overwinnen hebben. Het vertrek van den prins naar Hanover zou zelfs uitgesteld zijn, en 't zou mogelijk wezen, dat het afgesteld werd. De reis naar Warschau wordt ook nog betwijfeld.

Wij deelen dit, evenals het vorige, onder voorbehoud mede; wij denken echter, dat de oplossing der kwestie, hoedanig die ook moge zijn, zonder verzuim openbaar gemaakt zal worden. Het schijnt, dat de gezondheidstoestand des konings in de laatste dagen, een meer geruststellend aanzien heeft bekomen.

De *Gazette de Hanovre* beweert zelfs, dat de symptomen der ziekte bijna geheel verdwijnen, en dat de koning, na zijne terugkomst van Tegernsee, nieuwe kracht gevoelt. Men hoopt, dat hij geheelenal herstelle, en wenscht alleen, dat de geneesheeren een juiste aanwijzing konden doen van het tijdstip, waarop deze hoop verwezentlijkt zal worden. Niettemin, voegt dit blad er bij, wil men niet eenvoudig den duur van de betrekking des prinsen verlengen; de koning wil het land niet langer in dezen staat van pijnlijke onzekerheid laten, die eindelijk een noodlottigen invloed op den gang der regering moet uitoefenen. Bovendien is de prins van Pruissen vast besloten, om in dezen niets buiten 's konings bevelen te doen, aan wien toch altoos de opperste beslissing blijft. Tot dusverre heeft hij van den koning nog geen mandaat nopens dit onderwerp ontvangen, maar men denkt, dat dit niet lang zal kunnen uitblijven.

ITALIE.

Een kind van dertien jaren toont tegenwoordig in Sicilie buitengewone begaafdheden, die, als dit mogelijk is, de tot dusver zoo beroemde van Pic de la Mirandole overtreffen.

Dit kind, zegt de *Courrier franco-italien*, heet Geromo Majo, en is te Palermo geboren. In een ouderdom, waarin de kinderen zich gewoonlijk slechts met speelgoed vermaken, heeft Geromo Majo reeds openbare voorlezingen gehouden over geleerheid, geheugen en gezonde kritiek. De bevolking van Catana heeft hem tweemalen gedurende deze laatste dagen kunnen toejuichen, in het hotel van den markies San Giuliano en in het klooster der Benedictijnen. Hij heeft wezenlijke wonderen van improvisatie uitgevoerd. Zie hier het prospectus van den akademischen wedstrijd, dien Majo te Gatana gehouden heeft, een prospectus, dat het programma: *De omne re scibili*, en de negenhonderd voorstellen, in 1486 te Rome, door den jongsten zoon des doorluchtigen heeren Frans, hertog van Mirandole, verdedigd, verre achter zich laat. Een vertaling van Virgilius *Aeneïs*, Horatius *Oden*, Cicero's *Redevoeringen* met mythologische opmerkingen, een kritiesch en vergelijkend onderzoek der beste dichters, redenaars en geschiedschrijvers van de verschillende tijdvakken der latijnsche litteratuur, een vertaling van Homerus *Ilias*, en kritiesch onderzoek naar de beste grieksche dichters en prozaschrijvers, algemeene opmerkingen over de *Divina Comedia* (van Dante), allegorische, geschiedkundige en aesthetische opmerkingen over Dantes *Hel*, kritiesch en vergelijkend onderzoek over de beste italiaansche dichters en prozaschrijvers, een vertaling van een fransch, spaansch en engelsch prozaschrijver, onverschillig wie, grieksche en romeinsche historie, geschiedenis van Italie, van den inval der Barbaren tot op onzen tijd, de belangrijkste gebeurtenissen uit de algemeene geschiedenis van Europa, algemeene begrippen over de geschiedenis der schoone kunsten in Italie, beginselen der *botanica*. Deze lange optelling, die elk, bij zijn boeken grijs geworden, geleerde verschrikken zou, was voor dit kind slechts een spel.

RUSLAND.

Duitsche dagbladen en brieven houden zich steeds druk bezig met de onlusten, die in het binnenland van Rusland zijn uitgebarsten, en ontstaan zijn door de kwestie van de emancipatie der boeren. 't Schijnt dat de tegenstand der adelscommittés de oorzaak der genoemde beweging is. Keizer Alexander heeft gewild, dat de adel het hulpmiddel en werktuig zijner oogmerken zoude zijn, en hij heeft hem uitgenoodigd, om zijne pogingen te ondersteunen, en zelf het initiatief dezer groote bevrijding van 30 millioen lijfeigenen te nemen. In eenige streken heeft de adel dezen wenk van den troon gevolgd; in andere heeft hij lijdelijk weerstand geboden, zich onthoudende, om iets voortestellen, en van daar is een beweging der gemoederen ontstaan, meer of min dreigend voor de daar verspreid wonende adellijke familien. Verscheidene hunner hebben in de steden de wijk genomen, daar zij een opstand der boeren vreesden.

Om het onmetelijk gewigt van de kwestie der dienstbaarheid van de russische boeren wel te gevoelen, is het voldoende, een oog te slaan op de statistiek, onlangs door den minister van binnenlandsche zaken aan keizer Alexander ingediend. Volgens dezen staat zijn er in Rusland:

57,000	landen	met	1	tot	20 lijfeigenen.
30,000	»	»	20	»	100 »
18,000	»	»	100	»	500 »
2,000	»	»	500	»	1000 »
1,400	»	»	1000	»	10000 »

terwijl 5 landeigenaars meer dan 20,000 lijfeigenen bezitten.

Alleen de eigenlijk gezegde adel bezit een totaal 20 à 21 milloen lijfeigenen. Maar er bestaan boven nog 88,000 kleine grondeigenaren, die elk van een 10 personen bezitten, mannen of vrouwen, die hu hoedanigheid van lijfeigenen ook toebehooren en wie pligt zijn, voor deze meesters te werken of om buiten af te zoeken, mits betalende een gedeelte, o den naam van eeuwigdurende rente, aan deze mees die zooveel te meer eischen, naarmate zij-zelven armer

TURKIJE.

Particuliere brieven uit Constantinopel deelen, men zegt, mede, dat sir Henry Bulwer, de engelsche gezant te dier plaatse, eene nota aan den heeft ter hand gesteld, waarin hem de ophanden aankomst van lord Redcliffe wordt medegedeeld tevens de wensch van het britsche gouvernement uitgedrukt, dat de sultan hem goed mogt ontvang naar zijne raadgevingen luisteren. Indien dit berig morgen of overmorgen bevestigt, dan hebben w nieuwe polemiek, betreffende de reis van lord Red te verwachten.

— Een brief uit Weenen, dd. 18 Sept. aan de *vers* geschreven, berigt een gewigtige concessie, die de eindelijk heeft gesloten, aan de christenen in Bosni testaan. Men weet dat de Bosniërs met ongeduld de lasting dragen, die zij moeten betalen, om vrijgest zijn van de militaire dienst, en dat zij luide den we uiten, om liever in de gelederen der turksche arm dienen, dan nog langer deze belasting te betalen. porte heeft tot dusverre gestreng het beginsel, dat de ch tenen van het turksche leger uitsluit, gehandhaafd geeft zij het op. De Bosniers zullen voortaan aa conscriptie onderworpen zijn en ingelijfd worden muselmannen.

— Ten einde een denkbeeld te geven van de wanord in de administratie van het paleis heerscht en va onbeschaamdheid der leveranciers, segt een brief uit stantinopel aan de *Pays* geschreven, zal ik twee feiten deelen, die mij door personen, die ik volkomen vert verhaald zijn. Op een rekening kwamen voor 100 gouddraad en 17 ocques fijne paarlen, gebruikt voor borduren van een kleed voor een sultane. Een ocque bijna gelijk met 1 pond er 25 wigtjes: oordeel nu de zwaarte van het kleed.

Het tweede geval is niet minder buitengewoon. had een rekening van 400,000 fr. aangeboden. Me de den leverancier, dat zijn rekening onderzocht zou den; een telegram werd aan den fabrikant gezonden en ontving het berigt, dat het rijtuig slechts 60,000 fr. k Daarop volgde natuurlijk een onderhoud met den lev cier, die bekende, dat andere rijtuigen en diamanten, officieren van het paleis besteld, door de schatkist zoude taald worden, en dat zij hem hadden gezegd, voor rijtuig 400,000 fr. in rekening te brengen.

De sultan is nog altoos zeer ter neergedrukt.

Zijne derde vrouw is op het paleis van het oude gevangen gezet; zij besteedde maandelijks een millioe

SYRIE.

Beyruth, 4 Sept. Sedert eenigen tijd wordt onze door fransche, engelsche, sardinische en turksche oo schepen bezocht; eenigen zijn stationnair en an kruisen langs de kusten van Syrie, om voor de or rust te waken. Hunne verschijning heeft een d indruk op de geheele bevolking gemaakt, zoodat d menzweerders, door de verschrikkelijke tooneelen Djeddah getroffen, bedaard zijn, en ieder zich wee zijne zaken bezig houdt.

De patriarch der grieksche katholieken te Dam die den gregoriaanschen kalender afgekondigd en de volking van Syrie en Egypte uitgenoodigd heeft, aan te nemen, heeft zijn ontslag genomen, en is in klooster op den berg Libanon gegaan, om zijn d als eenvoudig monnik te eindigen.

Het correctionele hof van Jaffa heeft de misdaad voor omstreeks een jaar, in de tuinen van Jaffa een pruissische en amerikaansche familie bedreven is Beyruth getrokken, om op nieuw in tegenwoordig van den gouverneur-generaal geoordeeld te worden dusverre zijn de schuldigen nog niet bekend.

De handel is in geheel Syrie stil; er wordt niets gezet, ofschoon de oogst overvloedig is.

Er is volstrekt geldgebrek hier ter plaatse en in heel Syrie. Alle dagen zijn er faillieten, vertro = 0. De aanvoeren van engelsche manufacturen door; de laatste week zijn er drie stoomschepen aang men en hebben honderde balen van deze koopwaren g

De twaalf zijdespinnerijen te Montagne en in S zullen hoogstens tot het einde van October werk heb uithootde van gebrek aan cocons, waarvan de oogs jaar zeer middelmatig geweest is. De voorgaande verschafte deze oogst der spinnerijen het geheele door werk.

KAAP DE GOEDE HOOP.

De stoomboot *Indiana* is in de Sound aangeko met berigten van de Kaap tot 12 Augs.

De gouverneur was den 27sten Julij vertrokken en 7den Augs. met gejuich te Beauford ontvangen. hoopte veel goeds van zijne bemiddeling tusschen vrijstaat en de Moshesh, en men vertrouwde, dat reis op de grenzen uitstekende gevolgen zou hebben.

Tusschen de engelsche en portugesche autoriteiten het kanaal van Mozambique zijn ongelukkig moeij heden ontstaan. De *Herald*, een kleine kotter van tal, dreef handel op de oostkust, toen hij aangeho werd door de Portugezen, omdat hij de regten in baai Delaoga niet betaald had. De equipage werd Mozambique tot den engelschen consul, den heer M on gezonden, die vruchteloos schip en lading terugeisch Bij gevolg is hij naar Engeland vertrokken en wel de *Mauritius*, om daar aan het ministerie van bu landsche zaken het gebeurde bloot te leggen. Een mengde commissie is aan de Kaap vergaderd geweest te beslissen over het al of niet wettige van het ne van het portugesche schip *Flor* van Mozambique, het schroeffregat *la Lyre* van 9 kanonnen, onder van kapitein Oldfuld. Dit schip was als slavenhaler gerigt en had zes negers aan boord, die de kapitein dat krijgsgevangenen waren, maar een van hen klaarde, met geweld meegesleept te zijn.

KOFFIJ IN DE OOST.

(Uit de Calcutta Review.)

besluit van het engelsche parlement, waarbij de slavernij britsche kolonien werd afgeschaft, leiddé tot gewigtiger ge-dan door de voornaamste strijders in die groote worsteling menschelijke vrijheid werd vermoed. De kolonien der Engel-in de West-Indiën, eens de bron van zoovele rijkdommen, waaruit Engeland voornamelijk zijne tropische producten trok, thans voor de handelswereld van geringe waarde. Eerst hiel-de indigo en daarna het katoen op uitvoerartikelen te zijn die eens zoo vruchtbare eilanden. Daarna hebben wij de sui-de koffij uit vele dier kolonien zien verdwijnen; hare ha-zijn thans onbezocht, hare velden verwaarloosd, hare plaat-besturen gedurig bankroet, en de afstammelingen van de lijke West-Indische landeigenaars wonen niet zelden in hut-armhuizen. Zelfs de West-India Docks bieden geen tooneel levendige drukte, als voorheen, meer aan. Zij bevatten geene van schepen meer met suiker en koffij beladen. Hunne kranen, hunne met gras begroeide plaveisels, hunne ver-pakhuizen, alles getuigt van vernietigde fortuinen en ge-worden handel; zij worden slechts bezocht door enkele schepen alle hoeken der wereld, die zeker zijn eene schuilplaats in die woestijn van steenen en water te vinden.

Omwentelingen als deze zijn altijd leerzaam, en behooren als te dienen voor die staatshuishoudkundige staatslieden, die tijden mogten beproeven, de hulk des staats naar onbe-havens te voeren. Het is thans ons doel, alleen het artikel te behandelen; wij zullen daartoe den loop der gebeurtenis-aanwijzen, die tot hare uitgebreide cultuur beoosten de Kaap Goede Hoop aanleiding gaf, den goeden uitslag nagaan, waar-die cultuur tot dus verre bekroond werd, en de gronden onderzoeken, die er bestaan, om Britsch-Indië als een geschikt voor de aanplanting der koffij te beschouwen.

De koffij, oorspronkelijk slechts een product van het Oosten, voor Engeland in zijne west-indische eilanden een product het hoogste gewigt; zoodat deze, alsmede Java, de voornaam-voorraadschuren werden van dit kostbaar voortbrengsel. De landers, die den vooruitgang van handel en landbouw in hunne steeds met ijver, hoewel niet altijd op de meest verlichte bevorderden, wendden alle mogelijke pogingen aan, om de van deze hooggeschatte boon te bevorderen. Terwijl het kweeken van kaneel, kruidnagelen en muskaatnoten bij de wet drukkelijk tot bepaalde eilanden beperkt werd, onder bedreiging gestrengste straffen, was het veroorloofd overal in de holland-oost-indische koloniën koffij aan te planten. De Hollander, het zoude gewaagd hebben, een enkel notenmuskaatboompje de vastgestelde grenzen te planten, of kaneel voort te bren-anders dan op Ceylon, zou zeker gehangen, geradbraakt of gevierendeeld zijn, als een waarschuwend voorbeeld voor alle inwoners in die streken. Daarentegen trachtten de hollandsche gouverneurs van Ceylon, van de vroegste tijden der inbezitneming de koffijcultuur onder de singalesche landbewoners te bevor-deren, door hun aan te bieden, tegen zekere prijzen koffij te leveren in plaats van tienden en belastingen.

Wij zien uit eene memorie, door den gouverneur Schreuder in ter inlichting aan zijn opvolger achtergelaten, hoe langdurig standvastig de pogingen der plaatselijke autoriteiten in dit geweest zijn. »De koffij, zegt dit staatsstuk, is eene cul-waarvoor de lust bij den inboorling slechts met veel moeite opgewekt, en toen wij het, in 1739, eindelijk zoo ver hadden gebragt, dat het eiland 10,000 pond opleverde, werd ongelukkig productie op Java en West-Indië zoo groot, dat wij onze prij-hier niet konden staande houden en genoodzaakt waren, dit product langzamerhand te laten varen, of het ten minste niet op mogelijke wijzen aan de inboorlingen op te dringen."

»Wij verminderden inderdaad onze prijzen van 5 tot 2 stuivers, welke prijs nauwelijks eene vergoeding voor de moeite der aan-planting kon genoemd worden. Daar de woelingen op Java echter nadeeligen invloed op de cultuur uitgeoefend hebben, zijn wij nieuw gelast de koffijteelt te bevorderen, en alle koffij, die ons worden aangeboden, te nemen, op dat er ten allen tijde min-eene scheepslading in voorraad moge zijn."

Niettegenstaande de standvastige pogingen om deze cultuur te bevorderen, schijnen de hollandsche gouverneurs niet bijzonder ge-lukt te zijn; want, tijdens de overwinning van Colombo door de Engelschen, omtrent het einde der vorige eeuw, bedroeg de geheele opbrengst van het eiland niet meer dan eenige duizende krandjangs. een stuk, door een oud ambtenaar van het afgetreden hol-landsch bestuur, ter inlichting van Sir Alexander Johnstone opge-steld, leeren wij, dat de koffij van Ceylon van betere kwaliteit beschouwd dan die van Java of Bourbon, en wedijverde met van Mecca, van waar de eerste planten gebragt waren. Men klaagde er over, dat de Bengalezen zich niet op de aankweeking toelegden, maar zich vergenoegden met het oprapen der vruchten, in hun wilden toestand van de boomen vielen en natuur-geen halven oogst opleverden. Dezelfde memorie getuigt, dat Ceylon niet meer dan 25000 pond koffij opleverde, hoewel men zich overtuigd hield, dat het, onder een behoorlijk toezigt van des-kundige personen, tienmaal meer zou kunnen voortbrengen. Wij zagen den jaarlijkschen uitvoer reeds tot meer dan 50 millioen ponden zien stijgen.

De voorspoed, een gevolg van den vrede, die een krachtigen voorslag aan de meeste takken van den handel in het moederland gaf, was evenzeer te bespeuren in het toenemend gebruik van zulke artikelen, als koffij thee en suiker. De afschaffing der sla-vernij op de west-indische eilanden bragt eene geheele omwente-ling in de nijverheid van die koloniën te weeg. Men was in En-geland ten sterkste overtuigd, dat de neger, in vrijheid, met meer-dere vlijt zou arbeiden, dan in slavernij; deze overtuiging is te-leurgesteld geworden. De vrijgelaten slaven werkten niet meer op plantagiën; zij verkozen de luiheid en het gemak van een squat-ters leven boven de gestadige werkzaamheid van een gehuurden arbeider; aldus nam de productie, op die eilanden van het Wes-ten, welke eens Engeland van al het noodige hadden voorzien, snel af. Tusschen de jaren 1830 en 1835 bragten de west-indi-sche kolonien minder koffij voort dan Groot-Brittanje jaarlijks ver-bruikte, en in het laatstgenoemde jaar schoten er zelfs 7 millioen ponden te kort. De noodzakelijkheid dwong toen de wetgevende magt tot eene daad van bloote regtvaardigheid omtrent Britsch-In-dië, t. w. door den aanvoer van koffij uit het oosten toetestaan, tegen hetzelfde invoerregt, geheven op dat artikel uit de West-Indiën, namelijk zes stuivers per pond, in plaats van negen stui-vers, die er vroeger waren opgelegd en die de buitenlandsche koffij bij invoer in Groot-Brittanje nog moest betalen.

(Wordt vervolgd.)

HANDEL OP JAVA.

Wij ontvingen van eene welwillende hand het ondervolgende ter plaatsing.

NOTA *van eenige bijzonderheden betreffende handels-aangelegenheden in Japan en van eenige daar ter invoer meest geschikte artikelen, zijnde laatstgenoemde ingevolge eene opgave, door de Ondergeteekenden ontvangen van de Heeren* **H. H. SPENGLER & Co.**, *te Desima.*

Voor den handel zijn in *Japan* de navolgende havens en plaatsen opengesteld, en zulks op de daarbij gestelde data's

Kanagawa in de baai van **Jedo**, op den 4den Julij 1859.

Eene haven op de Noordwestkust van **Niphon**, met het jaar 1860, de nader te bepalen.

Jedo, met het jaar 1862.

Hiogo, gelegen op een afstand van zeven mijlen van **Osaka**, met het jaar 1863.

Osaka, zijnde eene zeer bevolkte stad en misschien de grootste handelsplaats van het rijk, met het jaar 1863.

De tonnengelden voor de Nederlandsche schepen worden afgeschaft, zullende echter aan de beambten voor in- en uitgaande regten moeten worden betaald eene som van *f* 33.25 en *f* 17.85. In het stelsel van in- en uitgaande regten komt mede eene belangrijke verandering.

De bekende retributie van 35 pCt. aan de Japansche geldkamer vervalt, maar worden daarentegen de in *Japan* aan te voeren goederen verdeeld in vier klassen, die volgender voege aan inkomende regten worden onderworpen.

Eerste klasse. Vrij van regten. Hiertoe behooren goud- en zilver, gemunt, kleederen, huisraad en boeken, strekkende tot particulier gebruik.

Tweede klasse. Inkomend regt 5 pCt. De tot deze klasse behoorende artikelen zijn: scheepsbehoeften, walvischtuig, gezouten eetwaren, brood en meel, steenkolen, timmerhout, rijst, padi, stoommachines, zink, lood, tin en ruwe zijde.

Derde klasse. Inkomend regt 35 pCt. Toepasselijk op alle gedisteleerde of gegiste dranken.

Vierde klasse. Inkomend regt 20 pCt. Alle niet hierboven genoemde goederen zijn aan dit regt onderworpen.

Aan uitgaand regt wordt over alle goederen 5 pCt. geheven, zijnde daarvan evenwel uitgezonderd gouden en zilveren muntspecien, zoomede koper in staven.

De invoer van opium blijft verboden; Japansche gouden en zilveren munten zullen vrij mogen worden uitgevoerd.

De inkomende regten worden voldaan terstond na aankomst, dat is, vóór de lossing der goederen plaats vindt, en worden deze berekend over de waarde, die de goederen in *Japan* hebben; bij onvoldoende aangifte hebben de japansche beambten het regt, de goederen tot de aangegevene waarde te benaderen, en bij valsche aangifte, om die te confisqueren. Bij het binnen tweemaal vier en twintig uren na aankomst af te geven manifest, moeten de originele facturen worden overgelegd.

Het bovenstaande wordt vermeend de voorname inhoud te zijn van de tusschen *Nederland* en *Japan* geslotene nieuwe overeenkomsten, welke reeds in de maand October dezes jaars in werking zouden komen. De uitvoer van goud is ongetwijfeld een der meest voordeelige concessien; maar het blijft onzeker, of daarvan bij noemenswaardige kwantiteiten zal te bekomen zijn.

Onder de, voor de Japansche markt geschikte artikelen behooren voornamelijk.

MANUFACTUREN:

Tafachelassen fijne.
idem verbeterde.
idem ordinaire.
Chitsen Bengaalsche } moeten ongeglansd zijn.
idem Patna }
idem Europesche }
Adrianopel rood katoen.
id. id. gedrukte chitsen.
id. id. zakdoeken.
Madapollams 6/4
Drills ongebleekt.
Jeans

Molton Dekens.
Zeildoek.
Lakens, zware zijn geprefereerd.
idem, dubbele of tweekleurige, in niet te groote hoeveelheid.
Cachemier.
Katoen fluweel.
Duffel, bij kleine hoeveelheden.
Baai, niet te zwaar.
Greiu, in niet te groote hoeveelheden.
id. gewaterd, idem.
Trijp, gebloemd bij geringe id.

INDISCHE VOORTBRENGSELEN EN DIVERSE ARTIKELEN.

Sapanhout, Manilla of Bima, liefst zware blokken.
Caliatourhout.
Rotting.
Eenhoorn, waaraan vooral de punten niet mogen ontbreken.
Rhinoceroshoorn.
Schildpad, geplekt, in kleine hoeveelheden.
Buffelhoorn, groote soort.
Buffelhoeven, witte.
Buffelhuiden, gedroogd.
Pinangnooten.
id. schillen.
Medicijnen, afgepakt door *Mastenbroek* te Amsterdam.
Rhabarber, niet in poeder.
Chirurgicale Instumenten, van prima kwaliteit.
Chronometers.
Zeevaartkundige instrumenten; mits van de nieuwste uitvindingen.
Thermometers.
Barometers.
Aneroïde Barometers.
Ronde Barometers.
Zilveren Zakhorologies, met seconde wijzers (niet te kostbaar).
Soldaten geweren à percussion met bajonetten, volgens de nieuwste uitvindingen.
Soldaten geweren (minié).
Revolvers, volgens de nieuwste uitvindingen.

Jagtgeweren, dubbele loopen, in kistjes.
Pistolen in kistjes.
Soldaten equipementen van wit lederwerk, bestaande in:
Een gordel.
Een patroontasch met olieflesсhje.
Een slaghoedtaschje.
Een sabeldrager.
Een bajonetdrager.
Een halsriem met ruimnaald.
Windroeren.
Sabels met ijzeren of koperen scheede.
Kruidhoorns, ordinaire, in kleine hoeveelheden.
Jagtkruid, in blikjes.
Percussions.
Glaswerk.
Drinkglazen, in diverse grootte, middelsoort.
Vierkante stopflesschen, van 4 tot 1 onc.
Ronde id. groote soort.
Karaffen, middelsoort.
Spiegels, gewone soort, lengte 2 tot 4 voet.
Vensterglas en Patentglas.
Engelsche Zeep.
Reukzeep, in kleine partijen.
Olijf olie.
Kurken, in niet te groote hoeveelheden.
Ordinaire Ringen met steentjes.
Blik in bladen.

In verband tot het vorenstaande wordt kennis gegeven, dat bij de ondergeteekenden per *Zeevaart* zijn ontvangen diverse monsters, speciaal van Europesche en Japansche manufacturen met eenige aanteekeningen en inlichtingen; deze worden ter bezigtiging gesteld bij

HAAGER & SCHUURNAN.

BATAVIA, 10 *November* 1858.

SCHEEPSBERIGTEN.

Straat Sunda Doorgezeild.

DATUM.		VLAG.	NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDER.	VAN	DATUM		NAAR
November	10	Engelsch	Simandra	W. Sergent	Manilla	1	October	Londen
〃	—	Nederlandsch	S. van Heel	H. H. Dietz	Amsterdam	20	Julij	Batavia
〃	—	Amerikaansch	Golden Rule	Maijo	Batavia	9	November	Rotterdam
〃	—	Engelsch	Sir Isaac Newton	Pirouct	Foo-chow	15	October	Londen
〃	11	〃	East Lothean	J. Gruizel	Glasgow	24	Julij	Singapore
〃	—	〃	Habilla Herdes	J. Mitchell	Manilla	16	September	Londen
〃	12	Amerikaansch	N. B. Palmer	S. Highume	Shanghay	25	October	New-York
〃	—	〃	Argonant	P. H. Norton	Foo-chew	21	〃	〃
〃	—	Nederlandsch	Calypso	D. R. Nollen	Batavia	11	November	Amsterdam
〃	13	Amerikaansch	Boston	H. P. Potter	Manilla	10	October	Boston
〃	—	Nederlandsch	Maria Elizabeth	H. J. Jouker	Macao	22	〃	Havana
〃	—	Engelsch	Jubilie	W. Douglas	Shanghay	—	〃	Londen
〃	—	〃	Spartun	T. Storig	Macao	—	〃	〃
〃	—	Amerikaansch	Orpheus	J. Chase	Manilla	8	〃	New-York
〃	—	Nederlandsch	Amboina	W. H. Rusman	lek uit Zee terug.	—	〃	Batavia
〃	—	Fransch	Auguste	Chavier	Singapore	2	November	Mauritius
〃	—	Nederlandsch	Willem III	C. van den Burg	Schiedam	15	Julij	Batavia
〃	14	Engelsch	Gen Clude	Th. Furnhill	Foo-chowfoo	18	October	Melbourne
〃	—	Nederl. Inndisch.	Noorban	Said Alie	Batavia	12	November	Lampongs
〃	—	Nederlandsch	Noach	Wierikx	〃	13	〃	Schiedam

In lading liggende schepen te *Batavia*.

VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	BESTEMMING.	AGENTEN.
Nederlandsch	bark	Valparaiso*	H. A. Ellerman		Haager & Schuurman.
〃	〃	Maarten van Rossem*	P. F. Rijken	Rotterdam	〃
〃	〃	Azia	T. Molenaar	Amsterdam	〃
〃	〃	Zeevaart*	H. G. Biesthorst		〃
〃	〃	Julia*	A. van der Kolff		Schimmelpenninck & Co.
〃	brik	Joan Jacob	Helphorst		〃
〃	schip	Cornelis Houtman	J. H. Rolman	Amsterdam	〃
〃	bark	Pantalon	Bruinzeels		〃
〃	〃	Emelie	Marker		〃
〃	〃	Generaal Michiels	Visser		〃
〃	〃	Christiaan Louis	de Vos		〃
〃	〃	Jhr. Mr. van der Wal van Puttershoek	K. Lammerts	Soerabaija	〃
〃	brik	Princes Amelia	W. Groeneveld.	Amsterdam	〃
〃	〃	St. Michael	Boswijk	Australie	〃
〃	schip	Acadia	G. Greefkes		〃
〃	bark	Twee Anthony's	C van Rijn van Alkemade.	Nederland	Reijnst & Vinju.
〃	〃	schoener Argo*	van Teutem	Bezoekie	〃
〃	4 mast.	Alblasserdam	J. 'tHoen		Maclaine, Watson & Co.
〃	bark	Cornelis Smit*	R. Weidenaar		〃
〃	schip	Susanna en Elisabeth*	C. Ouwehand		〃
〃	bark	Regina Maria*	S. Ouwehand		〃
〃	〃	Stad Middelburg*	D. D. Ouwehand		〃
〃	〃	Electra*	H. Wegman	Soerabaija	〃
〃	〃	Generaal Michiels	F. Fockens	〃	〃
〃	schip	Johanna en Geertruida.*	Flens		Landberg, Bezoet de Bie & Co.
〃	〃	Cheribon*	W. J. Coers		〃
〃	〃	Johanna Christina*	J. R. de Boer		〃
〃	〃	Johannes Anthonius*	F. Metz		〃
〃	〃	Louis Meijer*	O. Hazewinkel		〃
〃	〃	Twee Cornelissen	J. C. Krije		〃
〃	〃	President Plate*	J. C. Hartsen		〃
〃	〃	Noord Braband*	H. R. Bok		〃
〃	〃	President van Rijckevorsel*	C. Vermeij		〃
〃	〃	Cornelia en Geertruida	C. E. Hoeksma		〃
〃	bark	Voorwaarts*	G. F. Bus		〃
〃	〃	Souburg*			〃
〃	〃	S. van Heel	J. H. Dietz		〃
〃	schip	Nieuwland	D. G. Pott		〃
〃	bark	Elisabeth	H. A. Harms		〃
〃	〃	WillemIII*	C. van der Burg		van Ommeren, Rueb & Co.
〃	〃	Susanna*	C. J. Kaleshoek		〃
〃	schip	Willem de Zwijger	B. L. van der Dries	Passoeroean	〃
〃	〃	Ternate*	T. Cars Tzn.		〃
〃	〃	Johanna Maria Christina	Gorter		Paine, Stricker & Co.
〃	〃	Anna Justina	Siedenberg	Nederland	〃
〃	〃	Vijf Gebroeders	G. J. Teensma		B. Kopersmit & Co.
〃	〃	Neptunus*	P. Schuurman		〃
〃	bark	Wilhelmina Lucia*	G. Poolman		〃
〃	schip	Twee Gezusters*	P. Kuisenkamp	Pecalongan	〃
〃	〃	Kosmopoliet	J. Bouten	Cheribon	〃
〃	〃	Baltimore	Brakke	Soerabaija	〃
〃	bark	Waterloo*	D. Duinker	Samarang en Soerabaija	〃
〃	〃	Karel en Henricus	A. van der Geer	Soerabaija	Dümmler & Co.
〃	〃	Stad Nijmegen			〃
〃	〃	Postiljon *	van de Poll	Japan	〃
〃	〃	Abel Tasman*	J. R. Rijken		de Weerdt, Ruijl & Co.
〃	〃	Tagal*	Göbel		〃
〃	〃	Koning en Vaderland	van Bruggen		〃
〃	〃	Allegonda Jacoba	Deurholtz		J. Cezard & Co.
〃	〃	Odilia Magaretha	Hazelhoff		〃
〃	〃	Eersteling*	T. G. C. Mannen		〃
〃	〃	Willem de Eerste	T. J. Niedfeld		〃
〃	schip	Delft*	van Geelkerken		〃
〃	〃	Jacobus Martinus	Meppelder	Pasoeroean	〃
〃	bark	Landbouw*	P. Kleijnenberg		〃
〃	〃	Admiraal de Ruijter	B. Koster	Golf van Perzie	E. Moormann & Co.
〃	schip	Ferdinandina Emma	Tange	Soerabaija	〃
〃	bark	Koning Willem III	Zeijlstra	Soerabaija	B. van Leeuwen & Co.
Nederl. Ind.	〃	Java*	Worthington		Schimmelpenninck & Co.
〃	〃	Ameer*	Sech Balfagie	〃	Buijs, Jacobsen & Co.
〃	〃	Fatas Banjermassing*	Sarief Mohamat	Pecalongan	〃
〃	〃	Djadul Karim*	Abdul Bachman	Samarang	〃
〃	〃	Fulkul Nasar*	van Garling	〃	〃
〃	brik	Adenan*	Amanoedin	Bandjermassing	〃
〃	〃	Moostarie*	Said Mohamat	Palembang	〃
〃	〃	Kim Hensing*	Lim Biautioe	Cheribon	〃
〃	bark	Kim Tianboat*	Goei Bengkiat		〃
〃	brik	Arachman*	Moh. Seman		〃
〃	bark	Fathool Mobark*	Kassan		〃
〃	〃	Annette*	Moh. Arsad	Pontianak	R. J. Jacobs.
〃	〃	So-ootdin*	D. T. Varkevisser		〃
〃	brik	Faid Alim*	Sech Abdulla	Indramaijo	〃
〃	schoener	Marzoek*	Sech Oemar Bagoei	Soerabaija	〃
〃	bark	Fathool Hair*	Said Abdulla	Samarang	〃
〃	brik	Atiatool Rachman*	Sech Oemar Bafadal		Cassalette & Co.
〃	schoener	Wilhelmina Cox*	Deibel	Samarang	Hunter, Houghton & Co.
Engelsch	brik	Alice Marten*	Starres		〃
〃	bark	Vernon*	Gilbert		Schimmelpenninck & Co.
〃	〃	Richard	J. D. Ramsay		Martin Dyce & Co.
Amerikaansch	brik	Escort*	Pepper		C. Bahre & G. Kinder.
〃	bark	Oriental*	Parker	Amerika	〃
Bremer	〃	Post*	Wiegand	Bremen	〃
〃	brik	Therese*	Hoborst		Maclaine Watson & Co.
〃	schip	Clara*	Huneken		Pitcairn, Syme & Co.
Hamburg	schoener	Helene*	Range		C. Bahre & G. Kinder.
〃	schip	Arracan*	Both		Metzendorff, Wilmans & Co.
〃	〃	Cesar Godefroy*	Störtenbecker		〃
〃	〃	Neumuhlen*	Heuer	Bangkok	〃
Hanover	〃	Osnabruck	Wolff		C. Bahre & G. Kinder.
〃	〃	Luneburg*	Woortman		E. Moormann & Co.
〃	bark	Munster *	Kok	Soerabaija	〃
Deensch	〃	Johanna Christoph*	Nielsen	Europa	Paine, Stricker & Co.

Aangekomen schepen te *Batavia.*

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN	GEZAGVOERDER.	VAN		AGENTEN.
November	13 Nederlandsch	bark	Johanna Geertruida	P. Flens	Pamanoekan	11 Nov	Maclaine, Watson & Co.
〃	— Fransch	〃	Mauritius	J. C. Regnier	Melbourne	28 Sept.	C. Bahre & G Kinder.
〃	— Nederlandsch	〃	Jhr. Mr. v. d. Wal v. Puttersh.	K. J. Lammerts	Cheribon	10 Nov.	Schimmelpenninck & Co.
〃	14 〃	schip	Regina Maria	S. Ouwehand	Djambie	28 Oct.	Maclaine Watson & Co.
〃	— Z. M.	stooms.	Groningen kapt. Lt. ter zee	Courier dit Dubicart	〃	9 Nov.	
〃	— Nederlandsch	schip	Acadia	G. Greefkes	〃	28 Oct.	Schimmelpenninck & Co.
〃	— 〃	〃	Electra	H. Wegman	Plijmouth	12 Aug.	Maclaine Watson & Co.
〃	— 〃	bark	Seneor	K. L. Swart	Amsterdam	19 Julij.	C. Bahre & G. Kinder.
〃	— Ned. Indisch	〃	Kim Tianhoat	Gouw Binkat	Banjermassing	4 Nov.	Buijs, Jacobsen & Co.
〃	15 〃	〃	Twee Anthonij's,	C. v. Rijn v. Alkemade	Pasaroean	4 〃	Reijnst & Vinju.
〃	— Ned. Indisch	brik	Alrachman	Moh. Semair	Samarang	11 〃	Buijs, Jacobsen & Co.
〃	— 〃	〃	Pasekan	Tan Siauwking	Pecalongan	8 〃	Gezagvoerder.
〃	— Engelsch	schip	Richard Thornton	J. D. Ramsaij	Londen	1 Aug.	Martin Dyce & Co.
〃	— Sicilie	〃	Meviodes	A. Loff	Wamphoa	24 Oct.	Metzendorff Wilmans & Co.
〃	— Ned. Indisch	schip	Java	Worthington	Djambie	22 Oct.	Schimmelpenninck & Co.
〃	— Nederlandsch	bark	Willem III	C. van der Burg	Schiedam	15 Julij.	Landberg, Bezoet de Bie & Co.
〃	— 〃	〃	Stad Middelburg	D. D. Ouwehand	Rotterdam		Maclaine Watson & Co.
〃	— 〃	〃	Koningen en Vaderland	Van Bruggen	〃		De Weerdt Ruijl & Co.
〃	16 Hanover	schip	Kroonprins Ernst August		Soerabaija		C. Bahre & G. Kinder.
〃	— Ned. Indisch.	stooms.	Batavia	C. C. L Neijts	〃	13 Nov.	W. Cores de Vries.
〃	— Nederlandsch	bark	H. Liduina	A. van Brink	Tafelbaai	23 Sept.	
〃	— Engelsch	schip	Palmerston	J. Peters	Glasgow	31 Julij.	Martin Dyce & Co.
〃	17 Ned. Indisch	stooms.	Palembang	H. J. Roseboom	Borneo Westk.		W. Cores de Vries.
〃	— Z. M.	fregat	Prins Mauritz		Suriname		
〃	— 〃	stooms.	Gedeh kapt. Luit. ter zee	Staring	Anjer		

Vertrokken schepen van *Batavia.*

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	NAAR
November	14 Engelsch	brik	Alert	Petersen	Kaapstad.
〃	— Sardinisch	bark	Calijpso	P. Pagliano	Singapore.
〃	— Ned. Indisch	〃	Alnoer	Sech bin Achmat	Samarang.
〃	— 〃	〃	Hanoeil Gair	Sech Baozier	Soerabaija.
〃	— 〃	schoener	Fathal Hair	Said Alie bin Achmat	〃
〃	15 Nederlandsch	schip	Deonysia Christina	J, B. van den Sprenkel	〃
〃	— Fransch	〃	Le Cezard	X. Ross	Frankrijk.
〃	16 Z. M.	stooms.	Gedeh	kapt. Luit. t/z. D, W. Staring.	Koerstellende N. W.
〃	— Nederlandsch	bark	Vriendentrouw	D. Grevelink	Golf van Perzie.
〃	— 〃	〃	Catharina Maria	A. T. Schuchard	Samarang.
〃	— Deensch	schip	Maria Christina	C. Voss	Nederland via Soerabaija.
〃	17 Nederlandsch	bark	Economist	S. J. C. Olivier	Singapore.
〃	— 〃	〃	Alcor	van Oppen	Rotterdam.
〃	— Zweedsch	schip	Robert Dickson	R. Hjarpe	Nederland.
〃	— Nederlandsch	〃	Louisa Maria	P. Tjebbes	Soerabaija.
〃	— 〃	bark.	Jan van Brakel	C. Verhey	Japan.

Aangekomen Schepen te *Indramaijoe.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZVGV.	VAN
Oct.	26	Ned.	brik	Michael	L. D. Boswijk	Cheribon.
〃	29	N. I.	bark	Faid Aliem	Sech Wabar	Batavia.
〃	31	〃	schoen.	Sohotdin	Said Hoessin	Cheribon.

Vertrokken Schepen van *Indramaijoe.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Oct.	28	Ned.	bark	Catharina Maria	Schuchard	Batavia.
〃	30	〃	brik	Michael	L. D. Boswijk	Pekalongan.
Nov,	1	N. I.	schoen.	Sohotdin	Said Hoessin	Muntok.
〃	—	〃	bark	Faid Aliem	Sech Wabar	Batavia.
〃	—	〃	〃	Lachmadie	Said Alassenie	〃

Aangekomen Schepen te *Cheribon.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Oct.	25	N. I.	bark	Joengoan	Lim Tiauwkie	Tagal.
〃	—	〃	〃	Cornea	Kamaloedien	Batavia.
〃	—	〃	schoen.	Sohotdin	Said Hoezin	〃
〃	26	〃	stooms.	Samarang Packet	J. F. Scheel	Samarang.
〃	—	〃	schoen.	Julij	Mohamat Alie	Batavia.
〃	27	〃	bark	Thue Goan	Liem Tekan	Riouw.
〃	29	Ned.	〃	bar. Vorstn. v Damben.	Kruijmel	Batavia.
〃	30	N. I.	〃	Hing Goan	Liem IJoehok	〃
〃	—	〃	〃	Fathool Moebarak	Kassan	Samarang.
Nov.	1	〃	〃	Saijgoan	Tio Tingkiat	Riouw.
〃	2	〃	〃	IJoesserin	Said Aloei	Batavia.
〃	—	Ned.	〃	Gerardus	J. J. Kilian	〃
〃	6	〃	schip	IJssel	Maarschalk	〃
〃	—	N. I.	stooms.	Samarang Packet	J. F. Scheel	Samarang.
〃	—	Ned.	bark	Jhr. Mr. v d W v Putt.	Lammerts	〃

Vertrokken Schepen van *Cheribon.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Oct.	26	N. I.	stooms.	Samarang Packet	J. F. Scheel	Batavia.
〃	—	〃	bark	Cornea	Kamaloedin	Koetei.
〃	28	〃	〃	Joengoan	Liem Tiauwkie	Riouw.
〃	—	〃	schoen.	Sohotdin	Said Hoezin	Muntok.
〃	—	〃	〃	Julij	Moham. Alie	Soerabaija.
〃	92	Ned.	bark	Zeelust	J, A. Knaap	Ned. via Bat.
〃	30	N. I.	〃	Hing Goan	Liem IJoehok	Tagal.
Nov.	1	Ned.	〃	Guurtje en Maria	Bonrsewils	Ned. via Sam.
〃	—	N. I.	〃	Taegoan	Liem Tekan	Grissee.
〃	—	〃	〃	Fathool Moebarak	Kassan	Tagal.
〃	—	〃	〃	Annette	Moht. Arsan	Batavia.
〃	3	Ned.	〃	Orion	Borghorst	Ned. via Sam.
〃	5	N. I.	〃	Joesserin	Said Aloei	Riouw.
〃	6	〃	stooms,[1]	Samarang Packet	J. F. Scheel	Batavia.
〃	—	〃	brik	Soeijgoan	Tio Tengkiat	Tagal.

Aangekomen Schepen te *Tagal.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Nov.	1	N. I.	bark	Hinggoan	Liem Joehok	Cheribon.
〃	—	Ned.	〃	Vooruit	W. C. Kool	Batavia.
〃	3	N. I.	〃	Thaegoan	Liem Tikan	Cheribon.
〃	—	Ned.	〃	Catharina Maria	A. van der Tak	Batavia.
〃	5	N. I.	〃	Goanlie	Jo Lientjiang	Cheribon.

Vertrokken Schepen van *Tagal.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Oct·	25	N. I.	bark	Kim Goan	Oeij Lietik	Riouw.
〃	—	〃	brik	Inggoan	Liem Kimliong	〃
Nov.	1	Ned.	bark	Het Zeepaard	Tjebbes	Pekalongan.
〃	2	〃	〃	Wilhelmina en Clara	C. Abrahams	Nederland.
〃	3	N. I.	〃	Thegoan	Liem Tikan	Grissee.
〃	6	〃	〃	Hinggoan	Liem Joehok	Riouw.
〃	—	Ned.	〃	Vooruit	W. C. Kool	Indramaijoe.

Aangekomen Schepen te *Pekalongan.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Oct.	30	N. I.	brik	Pasekan	Tan Siauking	Batavia.
Nov.	3	Ned.	bark	Het Zeepaard	J. Tjebbes	Tagal.
〃	—	〃	brik	St. Michael	L. D. Boswijk	Indramaijoe.
〃	6	N. I.	bark	Fathool Moebarak	Kassan	Cheribon.

Vertrokken Schepen van *Pekalongan.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Oct.	29	N. I.	schoen.	Fathol Haer	Sech Billadram	Batavia.
Nov.	6	〃	bark	Fatool Moebarak	Kassan	〃

Aangekomen Schepen te *Sumanap.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Oct,	25	N. I.	schoen.	Sophia	Siendoe Jaija	Soerabaija.

Vertrokken Schepen van *Sumanap,*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Oct.	18	N. I.	brik	Rachmanie	MarsoekOsman	Bandjermass.
〃	—	〃	bark	Noorban	Said Djahia	Batavia.
〃	21	〃	schoen.	Mifrejool Moelook	Brai	Panaroekan.
〃	25	Ned.	bark	Java's Welvaren	G. E. Doornbos	Tjilatjap.
〃	29	N. I.	brik	So-ootdin	Varkevisser	Batavia.

Aangekomen Schepen te *Tjilatjap.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Oct.	18	Ned.	bark	Vrede	ter Bruggen	Batavia.

Vertrokken Schepen van *Tjilatjap.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Oct.	30	Ned.	bark	Proteus	A. Kikkert	Rotterdam.

Aangekomen Schepen te *Pamanoekan.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Oct.	20	N. I.	kotter	Jager	Saka	Bezoekie.
〃	21	Ned.	bark	Ulijsses	J. Schouten	Soerabaija.

Vertrokken Schepen van *Panaroekan.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Oct.	21	N. I.	kotter	Jager	Saka	Bezoekie.

Vertrokken Schepen van *Patjitan.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Oct.	27	Ned.	schip	Maria Agnes	B. ten Brink	Amsterdam.

Aangekomen Schepen te *Pregie.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Oct.	29	Ned.	schip	Cornelia Geertruida		Batavia.

MARKTPRIJZEN.

Te BATAVIA, den 15den November 1858.

Koffij, Java *f* 31,—
—— Padang *f* 32,— afgedaan.
Rijst, Indramaijoe met zakken, *f* 180,— @ *f* 120.
—— witte Batavia 1ste kwaliteit, *f* 110,— @ *f* 150,—
—— 〃 〃 2de 〃 *f* 120,— @ *f* 125,—
—— Carga *f* 95.— @ *f* 100,—
Suiker, witte N°. 16 *f* 19,50 geboden.
Arak, *f* 65,—
Wisselkoers op Holland 101. @ 102%
〃 op Engeland, *f* 11,50.

Vrachten: De *Twee Gezusters* gedeeltelijk voor reeders-rekening en 5000 pic. Suiker te laden te Pecalongan tot *f* 4272 ℔ last. De *Postiljon* laadt Rijst voor Manila tot 20 $ cts. ℔ picol.

Te SAMARANG, den 13den November 1858.

Koffij, *f* 30,—
Suiker N°. 16, *f* 18,— geboden, zonder verkoopers.
Indigo, *f* 4,30 prima qualiteit afgedaan.
Koehuiden, *f* 60.— ℔ kodie oplevering geboden. Zonder voorraad.
Buffelhuiden, *f* 55.— @ *f* 60.— ℔ kodie oplevering geb. Zonder voorraad.
Staart Peper, *f* 58,—
Rijst ordinair wit, *f* 125.— ℔ k. @ 28 picol. zond. zak.
〃 carga 〃 〃 105.— @ *f* 110,— idem.
Klapper Olie *f* 16,—
Katjang 〃 *f* 15,—
Rotting *f* 9,— voor Bandjermassing.
Kadjang Matten, *f* 12.—
Wisselkoers op Holland 6/m. dato @ pari.
Agio op papierengeld $^{1}/_{2}$ @ $^{3}/_{4}$ %.

Te SOERABAIJA, den 10den November 1858.

Suiker N°. 16 ℔ picol *f* 18,— @ *f* 18,50
Koffij ℔ picol, *f* 30,—
Rijst, (witte) ℔ koyang *f* 140,— @ *f* 150.—
〃 (carga) 〃 〃 *f* 110,— @ *f* 125.—
Koehuiden ℔ 100 stuks, *f* 200.— @ *f* 300,—
Arak. ℔ legger, *f* 50.—
Klapper olie ℔ picol, *f* 17,—
Wisselkoers, Pari
Rotting, *f* 8,— @ *f* 8$^{1}/_{2}$.

Te PASOEROEAN, den 10den November 1858.

Suiker N°. 16, ℔ picol *f* 18,—
Rijst, (witte) ℔ koyang *f* 180,—
Id. (carga) 〃 〃 〃 130,—
Olie, (klapper) 〃 pic. 〃 19—
Id. (katjang) 〃 〃 〃 17,—
Wisselkoers, @ pari.

Den 10den November, waren in de Gouvernements Pakhuizen afgeleverd uit den oogst van 1858.

Van de Fabriek.	Getalbouws	*Gouv. levering* Picols Suiker		*vrije beschikking,*
Wangoon Redjo.	407.	10,582	a.	5,800-34
Ardjosarie.	471.	12,524-41		
Ardie Redjo.	353.	14,046-95		
Yosowilangoon.	307.	7,024-29		
De Hoop.	433.	8,269-94		
Djacatra Oost.	490.	9,800	a.	15,244-80
De Onderneming.	425.	11,050-06	a.	11,206-56
Wonoredjo.	423.	8,530-45		
Kloerahan.	368.	10,304-01	a.	9,031-93
De Goede Hoop.	245.	6,860-15	a.	9,675-98
Gaijam.	423.	9,899-50		
Becassie Oost.	292.	7,884-40	a.	6,460-27
Dankbaarheid.	294.	7,056-61	a.	5,068-59
Soekoredjo.	300.	7,500-11	a.	9,415-26
Kawisredjo.	300.	11,054-30		
Sarieredjo.	150.	3,000-32	a.	4,065-63
Pleret.	321.	10,272-13	a.	3,493-22
Te zamen	6002.	155,659-63 pic. Suiker.		79,462-63
		154,257-16 〃 Koffij.		

Restant Producten in 's lands pakhuizen, den 10den November 1858.

91,901-59 pic. Suiker, oogst 1858.
111,587-73 〃 Koffij 〃 1858.

Handelsberigt van China.

Hongkong, 12 *October.*

De uitvoer naar Groot-Brittanje en Amerika blijft eene groote vermindering aantoonen, wanneer hij met dien van het laatste saizoen vergeleken wordt. Daar het handeldrijven in Canton ongeoorloofd is, zijn de transactien, die plaats kunnen gehad hebben, geheim gehouden en droegen te Macao de ongunstige berigten uit Engeland ontvangen en het vooruitzigt, dat de Cantonhandel spoedig heropend zal worden, het hunne bij, om den handel in **Thee** bijna geheel te doen ophouden. Te Shanghae ging in *groene* Theesoorten veel om, vooral onder de Amerikaansche huizen, hetgeen een avans van 5 thls. op de vroegere prijzen van *Jonge Hysons* en van 3 thls. voor andere soorten veroorzaakt heeft. Te Foo-Chow namen verscheidene Amerikaansche schepen voor rekening van eigenaars of bevrachters theeladingen in en dit, gepaard gaande met gunstige berigten voor het artikel in Australie, brengt een sterke mededinging te weeg, die zich mede op de Amoy-markt niet ongevoeld laat.

Ruwe Zijde. De houders van Zijde hebben zich meer genegen betoond, het artikel los te laten, en de berigten uit Londen met de mail van 9 Augustus, die minder gunstig waren dan men wel verwacht had, hebben de prijzen omstreeks 10 thls. doen dalen.

Droogerijen. De handel hierin is te Macao niet weder geopend, na dat de Chinezen last kregen, naar hunne respective haarsteden terug te gaan. *Cassia Ligni.* Eene afdoening van 900 picols heeft @ 15 $ plaats gehad. *Cassia Buds* worden @ 21 $ 75 genoteerd. 2 picols *Cassia Olie* is @ 285 $ verkocht geworden. *Staranijs* geniet geen vraag en is in geen voorraad. *Anijsolie* heeft eene waarde van 104 $ @ 106 $, tegen welken prijs er veel is omgezet. Goede vraag met matigen voorraad. Voor 600 picols middelmatige *Rhabarber*, die aan de markt zijn, wordt 40 $ @ 45 $ gevraagd.

Suiker. Voor *witte* en *bruine* soorten is goede vraag. Canton *witte* wordt @ 7 $ 50 en 8 $ 15 genoteerd. *Bruine* idem van 4 $ 50 @ 4 75.

Kamfer blijft gezocht, @ 13 $.

Aluin wordt @ 2 $ ℔ picol van 110 katties gevraagd.

Koperen Munt wordt voor den afscheep naar Indië @ 16 $ 25 ℔ picol opgekocht.

Invoer.

Bindrotting. Overal in grooten voorraad.

Zwarte Peper. Te Hongkong en Shanghae te plaatsen.

Sapanhout. Flaauw.

Metalen. *Tin* en *Lood* in grooten voorraad.

Wollen Goederen. 1700 ps. *Spaansche Strepen* en 500 ps. *Camlets* werden te Shanghae afgedaan.

Shirtings. Houders zijn fermer, doch schijnen koopers niet geneigd veel om te zetten.

Lijnwaad. In andere artikelen ging weinig of niets om.

Opium. Te Hongkong, Macao en Amoy was de vraag naar dit artikel goed, doch niet groot; te Shanghae integendeel was zeer veel omgegaan, maar men vreesde, dat door de groote aanvoeren, die gezegd worden op weg te zijn, de vraag spoedig zou verminderen.

Katoen. Te Canton was er naar dit artikel goede vraag, die naar [illegible] hoopte tot eenige transactien aanleiding zou geven. Te Amoy echter was [illegible] vraag onbeduidend.

Rijst. 6000 picols *Carga-Siam* zijn te Hongkong @ 1 $ 75 gepl[illegible] *Java* wordt @ 1 $ 80 en *Bengaalsche* @ 2 $ en 2 $ 20 genoteerd.

Mondbehoeften blijven de vorige noteringen behouden, met uitzo[illegible] van *Meel*, waarvan geen voorraad meer is in onze handen. *Gallegome*[illegible] 12 $ ℔ vat waard.

Salpeter. De vraag, waarvan in ons laatste berigt sprake was, [illegible] nog voort en hebben groote verkoopen plaats gehad.

Steenkolen. Goede engelsche @ 10 en 12 $ te plaatsen.

Kwik wordt gevraagd en genoteerd als volgt: Hongkong 63 $, Can[illegible] $ en Shanghae 47 thls.

Wisselkoers op Londen 6 m. n/z. 4/6$^{1}/_{2}$. Op Calcutta 216 @ [illegible] Bombay 217. Souvereinen 4 $ 55 elk.

Handelsberigt van Manila.

dd. 6 *October* 1858,

Invoer.

Er vonden geene nieuwe aanvoeren plaats. De weerg[illegible]teldheid was [illegible] en had zich bijgevolg eenige levendigheid in den kleinhandel vertoond.

Grey Shirtings. Geen voorraad in eerste handen en gezocht voor [illegible] afscheep naar elders. *Witte* @ 2 $ 50 tot 3 $ 35 genoteerd.

Ongebleekte Longcloths @ 2 $ 80 en 3 $ voor 8$^{3}/_{4}$ @ 9 [illegible] deren moeijelijk te plaatsen.

Witte Jaconets hebben vrij goede vraag genoten, doch belet de [illegible] voorraad eene verbetering van prijzen.

Adrianopelsch Roodkatoen wordt @ 3 $ 65 en 3 $ 75 genot[illegible] is de vraag zeer gering.

IJzer. Engelsch, gedrukt door grooten voorraad.

Uitvoer.

Suiker. Na het ontvangen van het berigt van den avans op pr[illegible] Engeland, zijn de prijzen alhier met 40 c. gestegen en is voor [illegible] bestemd voor den afscheep naar Engeland, 6 $ 50 besteed. Het is [illegible] schijnlijk, dat de prijzen eenigen achteruitgang zullen ondervinden, zoolang [illegible] goed blijft en de houders ferm zijn.

Hennep gaat voort, met @ 5 $ 75 en 5 $ 80 goede vraag te [illegible]

Rijst. Markt gedrukt en voorraad in eerste handen zeer groot. Java vond koopers van kleine hoeveelheden @ 2 $ 85 en 3 $.

Wisselkoers op Londen 6 m. n/z. @ 4/1. 4 m. n/z. 4/0 [illegible] Hongkong 13% premie geen omgang.

Aan- en Uitvoer te Soerabaija. *van den 2den tot en met den 29sten October* 1858.

Aanvoer.

Van Nederland, Batavia en Samarang, per Ned. schip *Calijpso*, gezagv. [illegible]
Zie Uitvoer te Batavia Java-Bode dd. 18 September 1858 No. 7[illegible]
Van Batavia, per Ned. schip *Atlas*, B. Bakker.
Zie Uitvoer te Batavia, Java-Bode, dd. 16 October 1858, No. [illegible]
Van San Francisco, per Hamb. schip *Wiedemann*, gezagv, Jh. K[illegible]
120 tonn. steenkolen, 10 kn. lijnolie, *Mathieu en co.*
Van Singapore, per Engels. schip *Shtrazee*, gezagv, J. Littlepage[illegible]
1000 steenen, 8 vn. rottenkruid, 100 coll. zoethout, 20 kn. vuurwerk, [illegible]
Van Makassar, per Ned. schip *Jeannette Maria*, gezagv. L. G. D[illegible]
5 kn. lijnwaden, *van Eck en co*
2 kn. en bn. manufacturen, 40/$_{2}$ en 17/$_{4}$ vn. meel, *Schimmelpenninck en co.*
1 pic. oudkoper, *Mc. Millan, Marten en co.*
Van Balie, per Engs. schip *Sophia Fraser*, gezagv. Wilson.
7534 zakk. rijst, *Adam en co.*
Van Borneo, per Ned. Ind. bark *Fathool Salam*, gezagv. Hadjie Abdul K[illegible]
8 pic. koperwerk, 3 pic. was. 40000 boss. rotting. *Gezagvoerder.*
Van Timor Koepang en Balie, per Ned. Ind. schoener *Harriet*, gez. Koti[illegible]
49 pic. was, 3 pic. buffelhoorn, 7 pic. sandelhout, 70 pic. tarwe, 38 pic. katoen, 144 pic. kadele, *Nash.*

Uitvoer.

Naar Nederland via Samarang en Batavia, per Am. schip *Golden* [illegible] gezagv. Mayo.
2021 pic. suiker, *Schimmelpenninck en co.*
188 pic. rotting, 2000 pic. suiker, *Fraser, Eaton en co.*
Naar Nederland via Batavia, per Ned. schip *Luconia*, gez. Hulshoff.
387 schuitjes tin, 5001 pic. suiker, 4000 pic. koffij, 20 pic. rotting, *N. H.* [illegible]
Naar Nederland via Samarang, per Ned. schip *Anthonia Geertruida*, gezagv. D. Forbes Browning.
6002 pic. suiker, 150 pic. rotting, *N. H. M.*
Naar Nederland via Probolingo, per Ned. schip Hollandsch Trouw, gezagv. N. H. Keuker.
874 schuitjes tin, 3000 pic. koffij, *N. H. M.*
Naar Engeland en Nederland, per Deens. schip *Helvetia*, gez. Bruhn.
4584 pic. suiker, *Fraser, Eaton en co.*
Naar Frankrijk en Batavia, per Fransche schip *Jessore*, gezagv. Gachet.
124 pic. rotting, *Fraser. Eaton en co.*
4002 pic. suiker, *Anemaet en co.*
Naar Nederland via Panaroekan, per Ned. schip *Euterpe*, gez. Kuiker.
40 pic. rotting, 694 schuitjes tin, *N. H. M.*
4[illegible] Am. ℔ gez. vleesch, *Kuiper.*
Naar Nederland via Samarang, per Ned, schip *de Reijger*, P. Hoogland[illegible]
6001 pic. suiker, 174 schuitjes tin, *N. H. M.*
Naar Nederland via Pasoeroean en Batavia, per Ned. schip *Petronella Catharina*, gezagv. F. Hagen.
2304 pic. suiker, 2624 ps. runderhuiden 395 schuitjes tin, 75 pic. r[illegible] *N. H. M.*
Naar Nederland via Pasoeroean, per Ned. schip *J. C. Schotel*, gezagv. J. p. van Beest Holle.
1883 pic. suiker, 1000 pic. koffij, 150 pic. rotting, *N. H. M.*
Naar Australia, per Engs. schip *Adolphus*, gezagv. J, Greig.
1863 pic. suiker, 250 pic. koffij, 32 pic. rotting, 15 leggers arak, *Fraser,* [illegible] *en co.*
Naar Pasoeroean en Batavia, per Ned. schip *Bantam*, gez. B. G. v. d. B[illegible]
5000 st. goeniezakken, *P. Kervel en co.*
100 pic. rotting, *Ruijl, Cramer en co.*
Naar Balie, per Ned. Ind. schoener *Lamoerie*, gez. van Zuijlen.
10 kn. lijnwaden, *f* 800 aan Sp. matten. *Adam en co.*
10 kn. chitzen, *van Leeuwen en co,*
Naar Nederland, per Am. schip *Thatcher Magoun*, gezagv. A. Baxter, [illegible]
14104 pic. suiker, 4422 st. koe- en buffelhuiden, 53 pic. sapanhout, 3[illegible] rotting, *Fraser, Eaton en co.*
3544 pic. suiker, 1596 st. koe- en buffelhuiden, *Major, Matzen en co.*
894 st. koe- en buffelhuiden, *van Eck en co.*
Naar Nederland via Batavia, per Ned. schip *Albratros*, gez. K. P. Haa[illegible]
3002 pic. suiker, 3500 pic. koffij, 435 schuitjes tin, 14 pic. cochenille, *N.* [illegible]
Naar Riouw en Singapore, per Ned. Ind. bark *Goansien*, gez. Ong Ki[illegible]
1880 pic. rijst, 1830 pic. oliekoeken en kleinigheden, *diverse Chinezen.*
Naar Nederland, per het Zw. schip *Ellida*, gez. G. Godberson.
1801 pic. suiker. 40 pic. rotting, *Fraser, Eaton en co.*
3317 pic. suiker, *Schimmelpenninck en co.*
Naar Engeland per Eng. schip *Strathfieldsaye*, gez. W. Mc. Near.
11623 pic. suiker, 117 pic. rotting, *Adam en co.*
Naar Nederland via Panaroekan, per Ned. schip *Ulices*, gez, J. Schout[illegible]
970 schuitjes tin, *N. H. M.*
Naar Borneo, per Ned. Ind. bark *Fatgool Wadoet*, gez. Said Taha.
150 pic. rijst, 4 ijzeren kanonnen, 50 ijzeren kogels, *diverse Arabieren.*
Naar Amsterdam via Bezoekie, per Ned. schip *Ortelius*, gez. F. H. Gr[illegible]
3000 pic. koffij, 892 schuitjes tin, *N. H. M.*
Naar Nederland via Probolingo, per Ned. schip *Minerva*, gez. A. van B[illegible]
869 schuitjes tin, *N. H. M.*
Naar Nederland via Pasoeroean, per Ned. schip *Duiveland*, gez. J. C. Vi[illegible]
768 schuitjes tin *N. H. M.*
Naar Manilla, per Deensch schip *Adèle*, gezagv. J. F. Muller.
8018 pic. rijst, *Major, Matzen en co.*
Naar Nederland via Pasoeroean, per Ned. schip *Twee Anthonij's*, gezagv. C. van Rijn van Alkemade.
8000 pic. suiker, 300 pic. koffij, *f* 14,000 zilveren munt, 10 vs. spijkers, ℔ staafijzer, *Anemaet en co.*
Naar Nederland, per Ned. schip *Calijpso*, gez. D. R. Nolles.
2400 pic. suiker, 3260 pic. koffij, 15 pic. rotting, *N. H. M*,
Naar Frankrijk via Samarang, per Fransche schip *Notre Dame des Victoires*, gezagv. H, Mangade.
4000 pic. suiker, *Fraser, Eaton en co.*
Naar Nederland via Pasoeroean, per Ned. schip *Europa*, gez. J. Tr[illegible]
2074 pic. suiker, *Anemaet en co.*
Naar Nederland via Pasoeroean, per Ned, schip *Christiaans Huijgens*, gezagv. J. van Katwijk.
1800 pik. suiker, 200 pic. rotting. *N. H. M.*

Aangekomen Passagiers te Batavia,

van den 13 tot en met 16 November 1858.

Met het Ned. schip Generaal de Stuers, kapt. F. Focken[illegible], de heer J. Bakhuis van Amsterdam.

Met de Ned. bark Landbouw, kapt. Kleijnenberg, de heer Harteve[illegible] Rotterdam.

Met het Ned. Clipperschip Ternate, kapt. F. Caru Tru., de Kolonel Infr. Andresen, Echtg. en 2 dochters, kapt. der Infr. Karn, 1e Luit. Art. de Jongh, 2e Luit. der Genie Pfeiffer, off. van Gez. 3e kl. Wi[illegible] Apoth. 3e kl. Michielsen, de hh. Pluijgers, Scheltema, Beduin en Sage, nevens 140 onderoff. en manschappen van Rotterdam.

Met de Fransche bark Mauritius, kapt. J, O. Regnier, de heer John [illegible] en fam. van Melbourne.

Met de Ned. bark Regina Maria, kapt. S. Ouwehand, Z. M. Troepen [illegible] Djambie.

Met de Ned. bark Acadia, kapt. G. Greefkes, Z. M. troepen van Dj[illegible]

Met de Ned. bark Electra, kapt. H. Wegman, de W. Pa[illegible] Plijmouth.

Met de Ned. bark Seneor, kapt. K, L. Swart, de heer H. P. Br[illegible] Amsterdam.

Met het Secielische schip Meviodes, kapt, A. Loff., de heer Maije[illegible] Wamphoa.

Vertrokken Passagiers van Batavia

van den 13 tot en met den 16 November 1858.

Met de Ned. Ind. bark Batavia, kapt. Tjia Kisiang, de heer Kl[illegible] Mevr. Scharff naar Pecalongan.

Snelpersdruk van H. M. van Dorp, te Batavia.